

Bugün kar yağacak

Ye ilköy hava rasat merkezi bugün İstanbul havasının kısmen kapalı kısmen karlı geçeceğini haber vermiştir.

VAKIT

Bir cinayetin muhakemesi

Dün iki kardeşten biri: "Onu ben vurdum, öldürdüm, kardeşim boğuna yatıyor!," dedi. Bu muhakeme tafsilâtı iç sayfamızdadır.

16 ncı Yıl * Sayı: 5427

Tahrir Telefonu: 24379

CUMA, 17 - ŞUBAT (2 inci ay) - 1933

İdare Telefonu: 24370

Sayısı 5 Kuruş

Celâl Beyin tetkikatı

Takas usulünün tamamen kaldırılmasından zarar geleceği anlaşılmıştır.

Gazi Hazretlerinin refakatlerinin de uzun bir tetkik seyahati yapmış olan iktisat vekili Celâl Bey bu akşam Ankara'ya hareket edecektir. Bu suretle tetkik seyahati nihayet bulmuş oluyor. Bu tetkik seyahatinin neticesi nedir?

Celâl Bey bu nokta üzerinde gazetecilere bazı umumî sözler söyledi. Fakat teferrüatlı surette beyanatta bulunmadı. Bunun sebebi açıktır: Çünkü henüz efkârı umumiyeye bir hükümet kararı şeklinde alınacak tedbirlerden bahsetmek zamanı gelmemiştir.

Celâl Bey tabii Ankara'ya varduktan sonra bütün müşahedelerinin neticesini toplayacak, iktisat vekâletinde alâkadar mütehasısların rey ve fikirlerini bir kere daha alacak, bunun üzerine şahsî kararlarını kat'î olarak verecek, sonra bu kararlar ile beraber sebeplerini bir rapor halinde yazarak hükûmete takdim edecektir. Nihayet hükûmetin fikir ve mütealelaları ile beraber tespit olunan rapor Gazi Hazretlerine de arz olunarak yüksek ilhamlarından istifade olunacaktır.

Celâl Beyfendi

Neticede bu rapor üzerine yapılacak tetkikattan bir iktisadî hareket programı çıkacaktır.

Son seyahat hakikaten çok istifadeli olmuştur. Zira seyahate çıkmazdan evvel nerelerde, hangi meseleler üzerinde tetkikat yapılabileceği kararlaştırılmıştır. Ona göre icap eden yerlere hazırlık tetkikatı yapılmak üzere talimat verilmiştir. Esasen tetkik mevzuu hususî noktalar üzerinde vekâletinin hususî noktaî nazarları muayyen olduğundan her uğranılan yerdede derhal alâkadarlar ile doğrudan doğru karşılaşılarak görüşülür.

Mehmet Asım

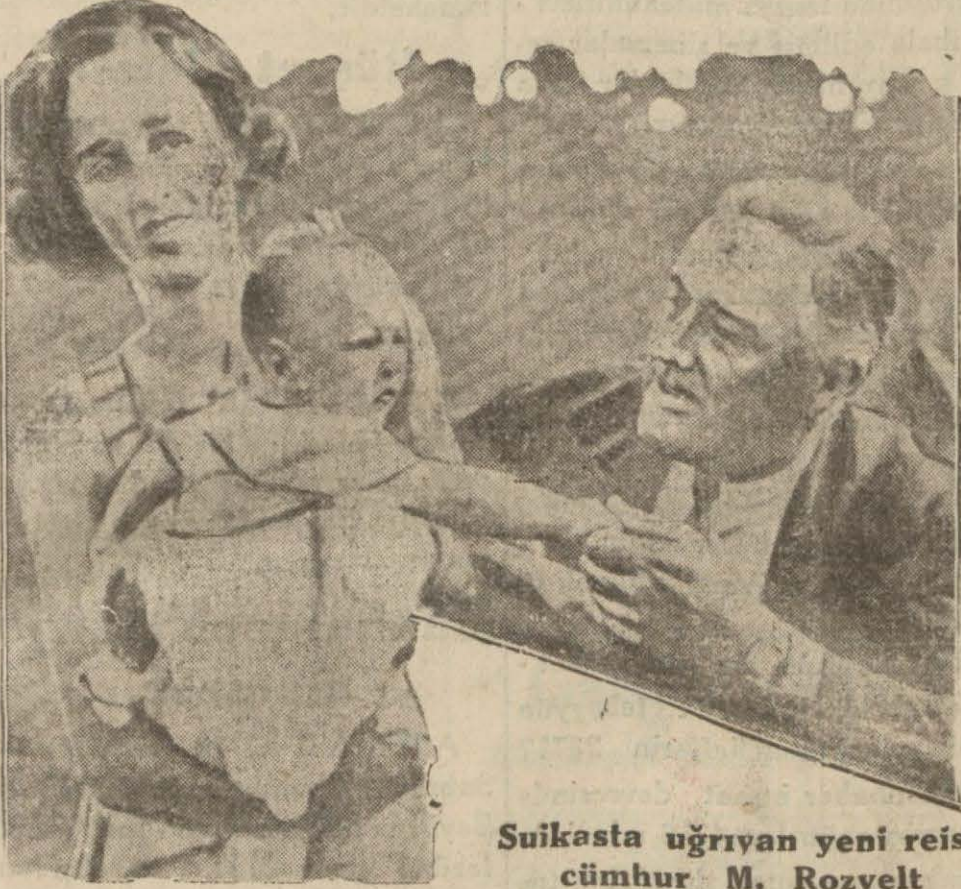
(Alt tarafı 2 inci sayfamızda)

Hatıralar ve Vesikalar

Tefrikamızın bugün üçüncü formasını takdim ediyoruz.

Amerika reisicümhuru-na atılan kurşunlar Başkalarını yaraladı!

Yakalanan suikastçı: "Ben bütün devlet reislerini öldürmek isteyen bir bolşevik taraftarıyım," diyor!

Suikasta uğrıyan yeni reisi cümhur M. Roosevelt çocuğunu seviyor

MIAMI, 16 (A.A.) — M. Roosevelt bir sui kast yapılmıştır. Suikast, müşarünileyhin şerefine verilen bir ziyafet esnasında olmuştur. 5 kurşun atılmıştır. Chicago belediye reisi ile bir kadının yaralanmış olduğu bildirilmektedir.

Mütecaviz tevkif edilmiştir.

M. Rooseveltte bir şey olmamıştır. Müşarünileyh sağ ve salımdır.

MIAMI, 16 (A.A.) — M. Hoover, suikasti atlatmış olmasından dolayı hissetmiş olduğu memnuniyeti telgrafla M. Rooseveltte bildirmiştir.

miş, o da bu telgrafta teşekkür etmiştir.

Mütecaviz, Joe Zingara isminde bir New-Yorkludur. Aslen İtalyan olduğu söyleniyor. Polise şu beyanatta bulunmuştur:

"Bir kaç sene evvel İtalya kralını öldürmeye teşebbüs ettim. M. Roosevelti öldürmeğe muvaffak olmadığımı müteessifim. Bütün devlet reislerini ve siyasîvezatı öldürmek istiyordum. Ben bolşevizm taraftarıyım.

Meclis reisi şehrimizde

Mecliste müzakere edilecek lâyiha

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hz., dün sabahki trenle şehrimize gelmiş, Haydarpaşa İstasyonunda şehrimizde bulunan mebuslar, vilâyet erkanı ve diğer zatlar tarafından karşılanılmışlardır.

Kâzım Paşa Hazretleri Haydarpaşadan Beşiktaş sarayına geçmiş, öğleden sonra Reisicümhur Hazretlerine mülâki olmuştur.

Meclis reisimiz son Anadolu seyahati hakkında dün bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

"— Seyahatimden çok memnunum. Gittiğim yerlerde halkla temaslarda bulundum. Ahalimizin efkâr ve hissiyatı memnuniyet verici bir derecededir. Bu sen memlekette çok feyiz ve bereket olacağı anlaşıyor. Bu neticeden halk, tabii son derece memnundur.

Büyük Millet Meclisi Martın ilk günü tekrar toplanacaktır. Bu içtimada bütçe müzakere edilecektir. Bütçe encümenlerinde müzakere edildikten sonra umumî heyete verilecektir. Bu devrede başta kazanç vergisi lâyihası olmak üzere bir çok mühim kanun

Gazi Hazretleriyle Kâzım paşa son seyahatlerinde..

lâyiha ları mecliste müzakere edilecektir.

Dört münhal mebusluk vardır. Bunlar, vefat eden Trabzon mebusu Hakkı, Tokat mebusu Bekir Lütfi Beylerle Ziraat Bankası umumî müdürlüğüne tayin edilen Konya mebusu Kemal Zaim ve Kâbil sefiri olan Elâziz mebusu Memduh Şevket Beylerden inhilâl eden mebusluklardır. Meclis bu münhallere ittila kettikten sonra yeni intihabat yapılacaktır. Meclis açılmadan evvel intihabat yapılması mevzuu bahis değildir..

Kâzım Paşa Hz., şehrimizde üç gün kalacaklar, dışlarını tedavi ettirdikten sonra Ankara'ya döneceklerdir.

Yeni bir intihaba lüzum yok!

Hakem heyeti aleyhine 10 bin liralık bir dava

Feriha hanımın hukukunu muhafaza için hakemler mahkemeye çağırılacak

Dün avukat Rami B. bir muharririmize güzellik müsabakasında ki ilk seçmede birinci gelen Feriha hanımın vekâletini aldığını, ikinci bir seçme ile hakkının kaybolmasına sebep olunduğu için, Feriha hanım namına "Cumhuriyet" gazetesini ile hâkem heyeti aleyhine dava açmak üzere bulunduğunu söylemiştir. Rami bey, davaya dair şu izahat vermiştir:

— Güzellikte birinci gelene verilmesi vadedilen bin lirayı, aynı zamanda kraliçelik hakkının ziyaa uğratılmasından dolayı, dokuz bin lira t zminat istiyeceğim. Mecmuu on bin liralık bir davadır.

İstidatı birinci hukuk mahkemesine vereceğim. Muhakemede hakemlerin müsabakanın nasıl yapıldığını mahkemeye gelerek izah etmeleri talebinde bulunacağım.

Hüseyin Cahit Bey'e göre Dünkü (HABER) hakem heyeti azasından Hüseyin Cahit Beyin bir arkadaşına söylediği şu sözlerini yazıyordu:

"— Birinci intihaptan sonra ikincisini yapmak doğru değildir. Birincinin neticesini kabul etmek lazımdır. İkinci bir hareketle bu hata düzeltilmezse, gelecek senelerde hakemliği kabul etmiyeceğim..

Dün Hüseyin Cahit Bey'e bu sözlerin doğru olup olmadığını sorduk. Cahit Bey güzellik müsabakası ve neticesi hakkında hiç bir şey söylemek istemediğini ve bu suretle ne demek istediğinin anlaşılabileceğini söyledi.

Yeni bir müsabakaya lüzum yoktur

Hakemlerden bir çoğunun, bu meyanda Abdülhak Hâmit, Halit Ziya - nihayet isae etmek istememekle beraber - Hüseyin Cahit Beylerin fikirleri şu noktada toplanıyor:

Son müsabakanın birincisi Feriha hanım

Fransız güzeli seçildi fakat pazar yerinden..

Evvelki gün Pariste de güzel intihabı yapılmıştır, fakat ancak pazar yerinde çalışan satıcı kızlar arasından..

Birinci gelenin resmini dercediyoruz!

Yeni bir intihaba lüzum yoktur, Feriha Hanım, son intihabın birincisidir. Ekseriyetle o Türkiye güzeli intihab olunmuştur. Cumhuriyet refikimizin gittikçe dilini kabalaştırarak bu haklı neticeyi neden kabul etmek istemediğini anlamak kolay değildir. Refikimizin ısrarı bin lira meselesinde çıkan dedikoduları kuvvetlendirmektedir.

Terbiyemüdürrisi de müsabakalara taraftar değildir

Son müsabakadaki gibi bir hakem heyetinin şekli esas itibarile gayri tabiidir

Güzellik müsabakaları etrafındaki telâkkileri öğrenmek üzere dün Darülfünun terbiye mü-

zere dün Darülfünun terbiye mü-

(Baş tarafı 6 inci sayfamızda)

İsmail Hakkı bey

— Aman kardeş iyi ki müsabakaya girmedim, ya benim için de Feriha daha güzel, deselerdi vallahi yüreğime inerdi!..

Gazi Hz.

Dün gece Halkevi balosuna şeref verdiler

Istanbul Halkevi içtimî yardım şubesi tarafından hâsılatı hayır işlerine sarfedilmek üzere tertip olunan balo dün gece Perapalas otelinde verilmiş ve çok güzel olmuş tur.

Reisicümhur Hazretleri geceleyin Perapalasa giderek baloya huzurlarıyla şeref vermişlerdir.

Celâl Beyin tetkikatı

(Başmakaleden devam)

İnşüttür. Az zaman içinde birçok meseleler semereli şekilde tetkik edilebilmiştir. Bu suretle yapılan seyahat hakiki manasile bir tetkik seyahati olmuştur.

Şimdi buseyahatten bizim aldığımız şahsî intiba şudur:

1 — Bu sene memleketimizin iktisadî vaziyeti geçen seneye nispetle daha iyidir. Üzüm, incir, zeytin yağ, tütün ve saire gibi mahsullerimizin hemen hepsi satılmıştır. Eskiden kalan stoklar elden çıkmıştır. Bu vaziyet önümüzdeki istihsal senesi için de kuvvetli bir ümit noktasıdır.

2 — Acaba bu suretle satılan mallar hakikaten maliyet fiyatını koruyor mu? Arada müstahsiller için kâr sayılacak bir şey bırakıyor mu? Bilhassa üzüm, incir ve zeytinyağı üzerinde bu noktadan tetkikat yapılmıştır. Bu üç nevi malları istihsal edenlerin hepsi satışlarından en aşağı (% 30) nispetinde kâr almıştır. Bazılarının yüzde yüze kadar kâr aldıkları da vardır. Diğer nevi mahsuller üzerinde bu şekilde tetkikat yapılamamış olmakla beraber bütün tetkikat sahasında tüccarların, müstahsillerin mali vaziyetlerinin geçen seneye nispetle daha iyi olduğu görülmüştür. Bankalarda protolar geçen senelere nispetle eklenmiştir. Bunu en büyük bir salâh alâmeti olarak telâkki edebiliriz. Demek ki, memlekette buhran vaziyeti durmuştur. İyiliğe doğru giden bir safhaya girmiştir.

3 — Tetkik seyahatine çıkılmazdan evvel takas usulünün tamamen kaldırılacağı söyleniyordu. Son tetkikat şimdiki halde mahdud bir şekilde tatbik edilmekte olan takas usulünden çok istifade edildiği, bilhassa tiftik, tütün gibi haricî sürümünde zorluk çekilen bazı mallarımızın elden çıkması na çok yardım eylediği sabit olmuştur. Bu itibarla takas usulünün tamamen kaldırılmasından fayda değil, zarar geleceği anlaşılmıştır.

4 — Millî mahsullerimizin taşıdığından dolayı ihracat ticaretimizin gördüğü zararlar malûmdur. Fakat şimdiye kadar ticarî emniyet ve ahlâk meseleleri üzerinde sadece neşriyat yapılmakla iktifa ediliyordu. Son seyahatin neticesi bu hususta hükümetin filî müdahalesine lüzum olduğunu göstermiştir. Onun için ihracat mahsullerimizin — mümkün olanlarını — standardize etmek, yahut diğer bazı tedbirler almak, alınan tedbirlerin tatbikini merkezden kontrol edebilmek için önümüzdeki sene içinde iktisat vekâletinde bir teşekkül vücade getirilecektir.

Mehmet Asım

SON HABERLER

Ankara vilâyeti meclisi

Yeni mesai devresine başladı. Ankara'da yapılan ve yapılacak işler..

ANKARA, 16 (A.A.) — Vilâyet umumî meclisi dün den itibaren yeni mesai devresine başlamıştır. Geçen seneki işler hakkında okunan ve tasvip olunan izahnameye nazaran:

Vilâyetin 932 senesi bütçesi vâridat ve masarifi umumiyesi 2.021.990 lira 75 kuruş tutmuş ve bunun 535.748 lirası masarifi ve 931 senesinden müdevver 11.045 lira 99 kuruşla gene 931 senesi belediye mükellefiyetlerini yapmayan mükellefler karşılığı olarak nakte tahvil edilen 103.484 lira ilâve edilmek suretile 189.529 lira 99 kuruş ta yol vergiler inşaatına tahsis edilmiştir.

Vilâyet maarifi 932 - 933 senesi faaliyetine 20 si merkezde ve 117 si de mühlakatta olmak üzere 197 mekteple başlamış ve bütçeye konulan inşaat tahsisatının darlığı dolayısıyla yeniden mektep yapılmamıştır. Buna mukabil mevcut mekteplerin bir çoklarına ilâveler yapılmış ve bu meyanda üç sene evvel köylü tarafından başlanarak bitirilmeyen — Hasan Dede — mektebi ikmal edilmiştir.

Geçen seneye nazaran 1588 talebinin fazla olarak tahsili tahtı temine alınmıştır.

İhale suretile 53 köprü ve inşaatı ve 33416 metre mik'abrı taş ihzârı ve 5707 metre uzunluğunda müceddet köprü inşaatı ve Yahşi handaki büyük demir Kızıl ırmak köprüsünün tamiri müteahhitleri ne ihale edilmiş ve sinemalar senesi maliye nihayetine kadar ikmalî mukarrer bulunmuştur.

Bu sene zürraa 139 adet saparbası ve 150 adet pulluk dağıtılmış vilâyetlerin iştirakile şehrimizde yapılması takarrür eden emniyet abidesine iştirak hisselerinden şimdiye kadar 212.544 lira 62 kuruş tahsisat ayrılmış ve abidenin tesviye turabiyesi ve kaide ve heykeltraş kısmı 85.299 lira karşılığında müteahhitlerine ihale edilmiştir. İnşaat ikmal edilmek üzere.

932 senesinde bedeni mükellef adedi 28433 olarak tebeyün etmiş ve bu mükelleflerin 23717 adet sonbahar inşaat devresinde iş başına çağırılan 4716 adedi de ilkbahar inşaatına bırakılmıştır. Sonbahar inşaat devresinde işe çağırılanlardan ancak 14.800 mükellef davete icabet etmiş ve diğerleri de nakdi mükellefiyete tahvil edilmiştir.

Bursa hâdisesini tel'in ediyorlar

İSTANBUL, 16 (A.A.) — Bursa hâdisesi münasebetile, Silvan, Elâziz, İzmit, Palu, Ovacık, Marmakirt, Hozat, Soma, Trabzon, Çülemrik, Sandıklı, Ceyhan, Çemişgezek, Boldan, Maden, Antep, Osmaniye, Akhisar, Biga, Sinop, Karacabey, Harput, Urfa, Yozgat, Gümüşhane, Baskil, Şile, Alâiye, Develi, Maçka, Petürge, Malatya, Akçaabatt, Karaköse, Hekimhan, Kemaliye, Keban, Arapkir, Kandra, Mihaliççik, Çanakkale, Mardin, Ürküp kaza ve vilâyetlerinden, Reisicümhur Hz. ne teessür ve teessüfî mutazamının telgraflar gelmiştir.

Bu telgraflarda öz dilimizin hâkimiyetine karşı gelmek isteyenlerin şiddetli bir surette cezalandırılmaları istenilmektedir. Halkın ulu Gazisinin açtığı nurlu yolda daima kendisiyle beraber olduğu bildirilmektedir.

Telgraflar bu uğurdaki andların tekrarile bitmektedir.

Halkevleri

21 yeni evin açılma merasimi

21 Halkevinin açılma merasimi 24 şubat cuma gününe tehir edildiği için pazar günü İstanbulda Halkevinde yapılması kararlaştırılmıştır. Merasimin mükemmel olması için hazırlıklara devam edilmektedir. 24 şubat Cuma günü Halkevinde nutuklar söylenecek, alaturka ve alafranga konser verilecek, geceleyin alay köşkünde ve Halkevinde temsiller verilecektir.

Hitlerin sözünü kestiler ..

STÜTGART, 16 (A.A.) — Başvekil Hitlerin Ştuttgart belediye dairesinde dün akşam mikrofon önünde söylediği nutuk esnasında bazı meçhul şahıslar binadaki telsiz tertibatını telgraf bürosuna bağlayan teli balta ile kesip koparmışlardır. Bu nutkun telsizle neşri bu yüzden mümkün olamamıştır.

Zabıta, bu harekete kalkıştırlarından şüphelendikleri bazı kimseleri tevkif etmiştir.

Okunmadan Evrakı havale eden memurlara ..

Belediye reisi Muhiddin Bey dün şubelere bir tamim göndermiştir. Muhiddin Bey bunda diyor ki:

"Bazı evrakın okunmadan ve tetkik edilmeden ait olmadığı daire ve şubelere havale edildiğini görüyorum. Bu gibi yanlışlıklara bundan sonra kat'i surette nihayet verilmesini istiyorum. Bu gibi havaleyi yapan memurların bana hemen isminin bildirilmesini ve bunu bildirmeyen âmirlerin derhal terkinin kayıtlarını yapacağımı ehemmiyetle bildiririm.."

Fransa ile ticaret itilâfı

PARİS, 16 (A.A.) — Fransa hükümeti Türkiye — Fransa ticaret itilâfının altı ay sonra münfesihi olacağını haber vermiştir.

İlyas hoca

İrticaî mahiyette mektup yazdı mı?

İZMİR, 16 (Husussî) — Evkaf baş kâtipliğine irticakâr mahiyette mektup yazmaktan suçlu İlyas hoca bugün istintak dairesinde isticvap edildi. İlyas Efendi böyle bir mektup göndermediğini söylemektedir.

Rüşvet iddiası

İZMİR, 16 (Husussî) — İzmir dördüncü icra memuru Rüştü Bey hakkında takibata başlandı. Buna sebep Rüştü Beyin rüşvet aldığı zannıdır.

Bir define daha!

İZMİR, 16 (Husussî) — Kadife kalesinde bir define bulunduğuna müze müdürlüğüne haber vermiştir. Söylenilen yerde araştırma yapılacaktır.

Münhal meb'usluğa namzet

ANKARA, 16 (Husussî) — Sabık Ardahan meb'usu Tahsin Beyin münhal bulunan meb'usluklardan birine, C. H. F. tarafından namzet gösterilmesi takarrür etmiştir.

Bir sui istimal

İZMİR, 16 (Husussî) — Akhisar posta müdürü Orhan Beyin zimmeti görüldüğünden hakkında tahkikata başlandı. Orhan Beye işten el çektirildi.

Vagner günü bugün memleketimizde tes'it ediliyor

ANKARA, 16 (A.A.) — Yarın saat 15 te Ankara musiki muallim mektebinde Zeki Bey idaresinde bulunan riyaseticümhur orkestrası tarafından bir Vagner günü yapılacaktır.

Programda büyük musikişinasın en güzel parçaları çalınacaktır gerek Ankara ve gerek transmisyon tarikiyle İstanbul radyosu bunları neşredecektir.

Ankara ve İstanbul radyoları arasındaki bu nakil ilk defadır.

Yapılan tecrübeler muvaffakiyet verdiği için yarınki neşriyatın muntazam olacağı ümit edilmektedir.

Hukuk talebesi arasındaki ihtilâf

Hukuk fakültesi talebeleri arasında cemiyet reisliği ve azalıkları yüzünden büyük bir ihtilâf çıkmış, hukukta bulunan talebeler İstanbul lisesi mezunları ve diğer liseler mezunları olmak üzere iki partiye ayrılmışlardır.

Ekseriyeti teşkil eden diğer liseler mezunları, on beş gün evvel İstanbul lisesi mezunlarının toplanarak aralarından seçtikleri heyeti istememekte, kendi namzetlerinin de bulunacağı bir heyetin seçilmesi için kongrenin bir an evvel ictimaa davetini istemektedirler. Had bir şekil alan bir ihtilâfın halli için bazı müderrislerin tavassutta bulunacağı haber verilmektedir.

Amerikada

Suikast nasıl oldu?

M. Ruzvelt vurulmadığını elini kaldırarak gösterdi!

MIAMI, (Florida) 16 (A.A.) — Şikago belediye reisi M. Cermak, M. Ruzvelte karşı yapılan suikastta ağır surette yaralanmıştır.

Mumailleyhe bugün yapılmaması icap eden ameliyatın tehirine karar verilmiştir.

Hemen Newyorka avdeti muvakkal karrar bulunan M. Ruzvelt, bu taarruzdan sonra seyahatini tehir etmiş olup hastahane M. Cermak rafe kat etmiştir.

Hâdises esnasında hazır bulunanlardan birinin anlattıklarına göre, bu taarruzun hedefi M. Ruzvelt olmayıp M. Cermaktı.

Vak'ada hazır bulunanlar mütearrızı yakalamışlardır.

M. Ruzvelte refakat etmekte olan sivil zabıta memuru, bir kurşunla başından yaralanmıştır.

M. Ruzvelt, kurşun seslerini ve gürültüyü işitir işitmez, dönmüş ve yaralanmamış olduğunu göstermek için kolunu sallamıştır.

Suikasti müteakıf gizli polis teşkilâtı müdürleri, alâkadar memurlara müstakbel raisicümhurun muhafızlarının iki misline çıkarılması için emir vermişlerdir. Beyaz saray etrafındaki muhafaza küt'ası da takviye edilmiştir.

Suikast yapıldığı sırada, bir parkta M. Ruzvelt şerefine bir kabul resmi yapıyordu ve M. Ruzvelt, yürümekte bulunuyordu.

Suikast esnasında M. Cermak M. Ruzvelte 5 - 6 metre mesafede bulunuyordu.

MIAMI, 16 (A.A.) — M. Ruzvelt suikast yapmağa teşebbüs eden Zindara, M. Ruzvelti öldürmek isteyip istemediğini anlamak üzere zabitanın sorduğu bir soruyla şu cevabı vermiştir:

"Evet, muvaffak olamadığıma müteessirim. M. Ruzvelti şahsen severim, fakat hükümet reislerini sevmem.."

Zindara, İtalya kralını da öldürmek istediğini, fakat İtalya'da bulunduğu müddetçe bu fırsatı ele geçiremediğini söylemiştir.

Suikast vak'asını gözle gördüğü gibi anlatmak üzere şahitlik eden bir kadın ifadesinde demiştir ki:

"Suikast esnasında Zindaranın yanında bulunuyordum. Zindara, M. Ruzveltin mikrofon önünde söz söylemek üzere ayağa kalktığını görür görmez, ateş etmeğe başladı. Mütearrızın bileğini yakaladım ve havaya doğru çevirerek imdada çağırdım.."

M. Ruzvelt, büyük bir soğukkanlılık göstermiştir. Kurşunların kendisine atıldığını anlamış, ve tehlikeyi cesaretle karşılamıştır.

Doktorlar, M. Cermakın iyileşmesi veya ölmesi ihtimallerinin aynı derece ve kuvvette olduğunu söylemektedir.

Mektebe gitmediği için ..

İngilizceyi kolaylıkla ve çabuk konuşmayan suikastçı Zangara, hükûmetine kızgın ve dargın olduğunu, çünkü çocukluğunda mektebe gidecek yerde çalışmaya mecbur kaldığını beyan etmiştir.

Dün şehir meclisinde

Beş senelik yol programı ne oldu?
İdarei hususiyeye ait fasıllar..

İstanbul Şehir meclisi, dün birinci reis vekili Sadettin Ferit Bey'in reisliği altında toplanmıştır. Beş senelik yol programı okunup kabul edildikten sonra azadan Emin Ali, Fortun zade Murat ve Manyasi zade Feridun Beylerin müracaatları üzerine rahatsızlıklarından dolayı mazur sayılmaları muvafık görülmüştür.

Bundan sonra azadan Hüsamettin Paşa, Mehmet Ali (Beykoz), Sadi, Celâl ve Kâmil Beyler tarafından verilen bir takrir okunmuştur. Takirde meclise evvelki sene kabul edilmiş olan beş senelik yol programından birinci sene geçmiş olduğu halde fiili bir eser görülemediği kaydediliyor ve belediye reisliğinin bu hususta izah vermesi isteniliyordu. Takririn makama tevdi kabul edildi.

Belediye hademeleri namına merhademe tarafından belediye reisliğine verilen ve oradan da meclise havale edilmiş olan arzual okundu. Hademelere belediye verilen elbiseler için evvelki kendilerinden bedel alınmazken bu sene verilen elbise bedelleri maaşlarından kesilmektedir. Hademeler, maaşlarının esasen az olduğunu söyleyerek elbise bedellerinin kendilerinden alınmaması rica etmektedirler. İstida, meclisten bütçe encümenine havale edilmiştir.

Kara ağaç müesseselerinin 1932 haliye bütçesinde yüzde bir Merkez Cumhuriyet Bankası hissesi olarak 4690 lira tahsisat konulması icap ederken geçen sene bütçe yapılırken bu para nazari dikkate alınmamıştı. Şimdi bu parayı Kara ağaç müesseseleri namına Merkez Cumhuriyet bankasına vermek lazım geldiği için Kara ağaç müesseseleri ve hesapları müdürlüklerinin müracaatları üzerine daimi encümen Kara ağaç müesseseleri haliye bütçesine munzam tahsisat konularak bu paranın verilmesine karar vermiştir. Mezbahe varidatında bu sene görülen fazlalı varidat ta bu tahsisata karşılık gösterilmiştir. Daimi encümenin bu bütçe encümenine havale olunmuştur.

Beyoğlu evlenme memuru İsmet Bey bir istida ile makama müracaat etmişti. Kendisinin eseri bir memur olduğunu, şimdiki vazifesinde ücret aldığı, bu vazifetinin tekaütlük hakkının kaybolmasını mucip olduğunu söylüyor, yeni sene bütçesinde bu ücretin maaşa tahvil edilmesini istiyordu. Meclise havale edilmiş olan istida okundu, bütçe encümenine gönderilmesi kabul edildi.

1931 senesi hesap kesimi hakkında detaylı bir rapor okundu. Raporun bir kısmı geçen celsede müzakere edilmişti. Mazbatanın kalan kısmının müzakeresi de dünki celsede devam olunmuştur. İdarei hususiyeye ait işler

Alacak yüzü den..

Bir kavga

İki kardeş bir oluncu bıçak çekildi

Beyazıtta Tavşan taşında dün bir kavga olmuş, bir bakırcı yaralanmıştır:

Bakırcı Burhanettin, aynı sokakta bakırcı Veysi Efendinin kardeşine satmak üzere bir tepsi vermiş, parasını satıştan sonra alabileceğini de ilâve etmiştir. Veysi Efendinin kardeşi Yunus tepsiyi satmış, fakat parasını getirip sahibine vermemiştir. Alacaklı bakırcı Veysi Efendiye sıkıştırmış, o da kendisinin bu işle alakadar olmadığını, maamafih kardeşini parayı vermek için sıkıştıracağını söylemiştir.

Dün Yunus kardeşinin dükkânına gelince alacaklı Burhanettin hemen dükkânından fırlayarak Yunustan alacağını istemiş, Yunus bir kaç gün daha beklemesini söylemiştir. Bunun üzerine alacaklı ile verecekları arasında şiddetli bir kavga başlamış araya Veysi de girmiştir. İki kardeş ten dayak yiyeceğini anlayan Burhanettin eline geçirdiği bıçakla Veysiyi sağ kalçasından ağır surette yaralamıştır. Yaralı hasta haneye kaldırılmış, Burhanettin vakalanmıştır.

Gayrimübadiller Anıya gönderecekleri heyeti seçecekler

Gayri mübadiller Pazartesi günü Halkevinde toplanarak Anıya gönderecekleri üç kişilik heyeti seçeceklerdir. Bu içtima hakkında gayri mübadiller idare heyeti azasından birisi demiştir ki: "On beş gün evvel yapılan içtimada Ankaraya gönderilecek heyetin idare heyeti tarafından seçilmesi kararlaştırılmış. Bu karar üzerine üç kişi seçtik. Ankaraya gönderecektik. Fakat azaların isimleri üzerinde bir hayli itirazlarla karşılaşmış. Pazar günü içtimada heyetin seçilmesini umumî heyete bıraktığımızı bildireceğiz. İdare heyeti, yeniden bono çıkarılmasını istemiye gidecek olan heyetin seçilmesine kat'ıyyen karışmamaya karar vermiştir. İçtimada ne karar verilirse o, muta olacaktır."

Diğer taraftan bazı gayri mübadiller cemiyetin feshini istemektedirler. Bunlar feshe sebep olarak cemiyetin şimdiye kadar gayri mübadillerin hukukunu müdafaa edemediğini ileri sürmektedirler.

Ticaret müzesi

Piredeki Türk ticaret müzesi, silliği binası dahilinde Türk ticaret müzesi namile bir müze açılacaktır. Ticaret mümessili alâkadar makamlara müracaat ederek Türk ihraç maddelerinden birer nümune gönderilmesini rica etmiştir.

hakkındaki fasıllar bitirildi, Belediye işlerine ait fasılların müzakeresi de gelecek celseye bırakılarak içtima nihayet verildi. Şehir meclisinin gelecek içtima önümüzdeki pazartesi günü saat on dörtte akteedilecektir.

Bankalarda

Hükûmete geçecek 6 milyon lira!

Türkiyede bu'unan ecnebi bankalardan bir çoklarında kanunen hükûmete intikal etmesi lâzım gelen 6 milyon lira bu'unmaktadır.

Bu meblâğ miras bırakmadan vefat eden kimselerle, memlekettten firar edenlere ait ve muhtelif şekilde kanun mucibince hükûmete ait olması lâzım gelen paralardır.

Oğrendiğimize göre hükûmet, bu bankalardaki paralarn bazineye devredilmesi için muameleye başlamıştır.

Paralardan mühim bir kısmı Kredi Liyone bankası ile diğer iki bankada bulunmaktadır.

"Gazinin eseri,"

İsmindeki resim Albümü

Gazi Hz. nin merhum valdeleri

Foto Vaynberg tarafından Gazi Hazretlerine, Ankaraya, meblâslara, büyüklerimize ait mükemmel bir resim albümü çıkarılmıştır. Fotoğraf sanatini Bu albüm kadar mükemmel bir surette gösteren bir eserin şimdiye kadar neşredilmemiş olduğunu ilâveye mecburuz.

Albümünden Gazi Hazretlerinin validelerine ait fotoğrafı naklediyoruz.

VAKIT

Gündelik, Siyasal Gazete

İstanbul Ankara Caddesi, VAKIT yurdu

Telefon Numaraları:

Yazı işleri telefonu: 24379

İdare telefonu: 24370

Telegraf adresi: İstanbul - VAKIT

Posta kutusu No 46

Abone bedelleri

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İlan ücretleri

Resmî ilânların bir satırı	10 Kuruş
İcari ilânların bir satırı	12,5 Kuruş
İcari ilânların bir santimi	25 Kuruş

Küçük ilânlar

Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 75 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Yunanlılarla ticaret

Müzakere

Neden inkıtaa uğramıştı?

Hükûmetimizle Yunan hükûmeti arasında takas esasına müstenit bir ticaret mukavelesi müzakeresi yapılırken anlaşılmaayan bir meseleden dolayı müzakere inkıtaa uğramış ve Atinada bulunan murahhaslarımız avdet etmişlerdi.

Dün müzakerenin inkıtaa uğraması sebebini tahkik ettik; Yunan hükûmeti bir sene evvel Yugoslavya hükûmetiyle yapmış olduğu bir takas mukavelesinde yüzde otuz beş nisbetinde takas esasını kabul etmişti.

Murahhaslarımız Atina elçimiz Enis Beyle ticaret mümessili Halil Mitat ve ihracat ofisi müdürü Cemal, Ticaret odası umumî kâatibi Vehbi Beyler Atinada müzakereye başlayınca, Yunanlılar, murahhaslarımıza yüzde kırk nisbetinde takas teklif etmişlerdir. Bu esas üzerinde müzakere cereyan ettikten sonra uyuşulamıyacağı anlaşılmış ve bu madde bırakılarak diğer esaslara geçilmiş tir.

Diğer maddelerde de kâmilan itilâf hasıl olmuştur. Bundan sonra tekrar uyuşulamıyan madenin tetkikine başlanınca murahhaslarımız yüzde yirmi nisbetinde takasla Yunan mamul maddelerinin Türkiyeye kontenjan harici olarak gelmesini mukabil teklif olarak söylemişlerdir.

Fakat uzun süren son müzakere gene faydalı bir şekilde tamamlanmamıştır. Bunun üzerine murahhaslarımız hükûmetten talimat almak üzere avdet etmişlerdir.

Verilen haberlere göre bu nisbet diploması tarikle halledilecektir. Bundan sonra murahhaslarımız hazırlanmış olan mukaveleyi imza etmek üzere Atinaya gideceklerdir.

Büyük seyyah kafileleri gelmek üzeredir

Belediye seyyahlar şubesine verilen habere göre, ilk seyyah vapuru 9 martta limanımıza gelecek tir. Ogustos namındaki bu seyyah vapuru 500 İngiliz ve Fransız seyahini getirecektir. Nisan ve mayıs aylarında da bazı büyük seyyah vapurları gelecektir.

15 Yıl evvelki VAKIT

17 Şubat 1917

— Fenlandiya heyeti mahsusası dün Evkaf müzesile müzei hümayunu ve Ayasofya camii şerifile İstanbul sair şayanı temaşa mahallerini ziyaret etmişler, akşam hariciye nazır vekili Halil Beyefendiye hükûmetlerinin resmen teşekkülünü mübeyyin tebliğnameyi vermişlerdir.

— Hakanın sabık irtilali dolayısıyla Avusturya ve Macaristan, Almanya, Bulgar krallarından samimî taziyet telgrafları gelmiştir.

— Dün vilâyet meclisi umumîsi içtima etmiş ve shhiye bütçesini müzakere ederek, yarım saat sonra dağılmıştır.

SOHBETLER

Seviye düşkünlüğü

Bir kaç ay evvel, Peyami Safa bey dostumuz, Cumhuriyet gazetesinde "Seviye düşkünlüğü", serlevhalı bir yazı yazmış ve seviye düşkünlüğünden acı acı şikâyet etmişti. Dün de "Ne oldu bizlere?", serlevhası altında, gazetelerden acı acı şikâyet eden bir fıkra karalamış ve bu fıkranın bir yerinde, bir kaç ay evvel yazdığı "Seviye düşkünlüğü", yazısından bahsetmiş.

Güzellik seçimi bayraktarı Peyami Safa bey diyor ki:

Ah, bir kaç ay evvel, gene bu sultunda, seviye düşkünlüğünden acı acı bahsettiğim vakit ne kadar haklı olduğumu bilmiyordum....

Peyami Safa bey, seviye düşkünlüğünden şikâyetinde haklı olduğunu bu güzellik müsabakasından sonra anlamış. Meğer asıl seviyesi düşkün olan gazeteler ve gazetecilermiş..

Şimdi, gazete ve gazetecileri seviye düşkünlüğü ile itham eden gazetecinin, kullandığı lisana bakalım. İşte Peyami Beyin bir kaç cümlesi:

"Artık bir ikisi müstesna, gazetelerimizin ilk sayfelerine bakamaz oldum. Beni affetsinle: Onların hesabına ben sıkıyorum, tiksiniyorum, öğreniyorum.... bu ne rezalet!"

Bize tezkir üstüne tezkir yağıyor, sırasile dercediyoruz yine tezkirler yumurtlamaktan çekinmiyorlar.... kendi koleksiyonlarından utanacak derece aşağıya inmişlerdir..

Doğrusu, seviye düşkünlüğünden şikâyet eden ve kendini bu şikâyetinden dolayı haklı bulan bir gazetecinin, gazeteleri ve meslektaşlarını "tezkir yumurtlamakla", "aşağılık", la "rezillik", le itham etmesine ne denir artık siz düşünün. Peyami Safa bey, eğer bu kadar ağır ve küfüre kaçan kelimelerle gazetelere ve arkadaşlarına hücum etmeyip de, yalnız ve sadece kendi gazetesi nin dünkü ilk sayfelerinden sıklığı söyleseydi, daha dürüst davranmış olur ve seviye düşkünlüğünden şikâyet etmekte hak kazanırdı. Çünkü Peyami Safa Beyin mensup olduğu gazetenin ilk sahifesinde, üç sütun üzerine ve kalm siyah yazılarla şunlar okunuyordu:

"Kuru gürültü devam ediyor. Fakat ne kadar tepinseler nafile!., ve bu serlevhanın altında, gazeteler gene utanmamazlıkla, yalancılıkla itham ediliyor du.

Maahaza eğer Peyami Safa bey, kendi yazısını ve Cumhuriyet'in dünkü sayısında ilk sahifeden 4 üncü sahifeye geçen yazıyı okuyup ta seviye düşkünlüğünden şikâyet etti ise, gene takdire şayandır. Gene irfan sahibi bir muharrir demektir, çünkü: Kişi noksanını bilmek gibi irfan olmaz!

Selâmi İzzet

Yeni muhacirler

Memleketimize her gün Bulgaristan, Romanya ve Yugoslavya dan muhacir gelmekte ve iskân idaresi tarafından karşılanan bu muhacirler memleketin muhtelif taraflarında iskân olunmaktadır.

Haber aldığımıza göre vekâlet 339 senesindenberi bu suretle gelen muhacirlerin bir istatis tığını istemiştir. İskân idaresi şimdiki kayıtlara bakarak istenilen malûmatı hazırlamaktadır.

OSMANLI DEVLETİ ÖLÜRKEN...

Muharriri: Celâl Nuri

İktibas, nakil, tercüme hakları mahfuzdur.

Geçmiş zamanın Keriman Hf. leri

Görücü huzurunda damat

Gelin gibi müşir paşalar...

(Yakın evvel zaman içinde) büyük caddelerde, meselâ, akşam ları Beyoğlunun doğru yolunda, yahut donanma ve kandil geceleri Direklerarasında ve her saat Beşiktaş, Yıldız, Ortaköy, Kuruçeşme, Arnavutköy taraflarında, bazı insan tiplerine tesadüf eder - diniz. Bunlar gibisini başka yer - lerde ve her zaman göremezsiniz.

Kadına benzer erkekler.. Ya - hut erkek elbisesi giymiş kızlar.. Evet, düzgünlü, allıklı, belki kor - seli, yüzünde sun'î birkaç ben o - lan kimseler; fakat bunların bı - yıkları da yok değil. Şahane bir arabaya kurulmuşlar. Arabaları da herkesinkiler gibi olmaktan çok uzak.. Elbiseler mükemmel. Şu kadar ki si zve ben, ne kadar zengin olursak olalım, bu biçim giyinemeyiz.

Bu mahlûklar dururken ve otu - rurken hep kırırırlardı.

Rica ederim, muhterem ve aziz karilerim, yalnız şu satırları oku - yup bu, insanlara kötü bir huy at - fetmeyiniz. Haşa! Bu zatların bü - yük ekseriyeti bu itibarla garanti - li idiler. Yok, yüz defa yok...

Bizim Vehbi efendi, Rumeliden hicrette, beraberinde pek çok al - tın getirmişti. Bizim Vehbi efen - di bu sermaye ile, o zaman, bir saraf dükkânı açmıştı. Para çok ama idare kabiliyeti yok. Rasge - lene krediler açtı, sonunda serma - yeyi tekire yükletti. İşte aşağıdaki vak'ayı o Vehbi efendi anlatıyor. Söze başlamadan evvel kahvesini içti. Enfiyesini çekti ve kocaman mendili ile silindi:

— Filân paşa bizde vali idi; sonra dahiliye nazırı oldu. Bir cu - ma günü eteklemeye gitmiştim. Bana dedi:

— Vehbi efendi! Yarın sana genç bir efendi gelecek adı Ra - gıptır. Lütfen ona yüz kese akçe ödünç ver. Kefil benim.

— Fermaa buyurdunuz! de - dim.

Ertesi sabah, ismi Ragıp bey o - lan bir kız karşıma geldi. Yaradı - lışta hata olmuş. Ebe hanım kız di - yeceğine, erkek demiş.. O gidiştir, gidiyor. Parayı verdim. Beş, on gün sonra Ragıp beyden bir davet - name alıyorum: Beni düşününe çağırıyor... Anladım, bu parayla oğlan kendisine bir çeki düzen vermiş. Ragıp bey kim? Dahiliye - de kâtip. Kimin oğlu? Şöyle böyle birinin. Maaşı? 350 kuruş. Kime damat oluyor? Bekleyiniz.

Muazzam bir konak. Sanki bir sultan evleniyor... Haremağaları, halalar ve saire. O gece mükem - melen eğlendik ve fena sarhoş ol - duk. Fakat, yarabbi! Bu Ragıp bey kime (varıyor)?

... Dahiliye vekiline bir acele irade gelmiş: Derhal güzel bir oğ - lanın irae ve arzı. Paşa, Babrâlîde yakışıklılığı ile tanınmış beş, on oğlana kendi huzurunda bir geçit resmi yaptırmış. (Bu ciheti ben söylüyorum: Şu günlerdeki misle - rin intihabı gibi. Meselâ Keriman

hanımefendi jüri heyetinin önüne çıkıyor...) Bunların arasından da Ragıp efendi denilenini seçmiş. Ragıp efendi mümeyyiz, müdür muavini, müdür, mutasarrıf, vali, müsteşar olacağına damat oluyor. Fakat kime? Bu cihet belli değil. Ragıp efendiye bu nimet tebşir olunuyor ama... gelin kim olacak? Bu ciheti araştırmak şimdilik faz - la. Malûm bir cihet varsa o da nikâh cemiyetinin bu perşembe o - lacığıdır.

Son dakikada iş anlaşıyor: Padişah bir cariyesini gayetle se - vermiş Fakat cariyeye bir jurnal yemiş. Cariyeyi kıymak lâzım. Belki de zavallının karnı dolu. E - ğer kadını muhafaza edecek olur - sa uğursuzluk gelebilir. Saray en - trikası bu... Ne çare? Padişah kızı kandırıyor. Ona bir konak, bir maaş, arabalar, piyadeler, ca - riyeler ve köleler... Ve bir güzel damat ihsan buyuruyor.

İşte Ragıp Efendi bu hanıma (vardı), yahut (verildi.)

Evet... Sultan Hazretleri evle - necek. Buna karar verilmiş. İra - de çıkmış. Ustalar harıl harıl sul - tan sarayı döşüyorlar. Terziler harıl harıl Sultan hazretleriyle ma - iyetini giydiriyorlar. Kuyumcu - lar harıl harıl yüzük, broş, küpe ve bilezik yapıyorlar. Kâhyalar harıl harıl para çalışıyorlar. Sultan hazretleri sevinç içinde. Daire şimdiden teşkil edilmiş: Şûrayı Devlet âzasından filân bey kâh - ya olmuş. Her memuriyet ehline tevcih olunmuş. Fakat henüz bir memuriyete ehli tayin olunma - mış.

Son bir iki hafta içinde emni - yet buyurulan bir büyük zat da - mat avına koyulur. Bu paşa gür - cüdür. Sultan hanımın acemi göz - lerile görmek için çaballıyor. Gü - zel bir damızlığa ihtiyaç var. Be - dent faziletlerden başka hiç bir şey lâzım değil: Akıl, fikir, ilim... Bunlara zerrece ihtiyaç yok. Yal - nız tebiye lâzım. Damadın ruhu sultanın ruhu içinde kaybolmalı. Damat süslenmeli, yemeli, içme - li; bilhassa güzel yemekler yeme - li... Üst tarafı yok.

İşte bunun içindir ki pamuklu kutularda muhafaza edilen ar - mutlara benziyen damatlar, sair insanları pek andırmıyorlardı. Gelin gibi damatlar. Küçük elli, küçük ayaklı damatlar. Çok gü - neş görmediklerinden tenleri ba - zı mert:be soluktu. Sair benî be - şer gibi yayan yürümediklerin - den ayakları bir kilometreden fazla yola gelemezdi. Terzibaşı Mösyö Pal'na damatlara mahsus bir üslup icat etmişti ve onları o şekilde giydirdi. Fesleri de ona göre. Bunlar vücutları için yaşı - yorlar.

Gün görmezler alayı... İş yasağ, güç memnu! Bunların çoğu müşir - diler. Evet, yanılmıyorum, müşir. Hani bir muharebede büyük bir yararlık gösteren jenerale mareşal lık rütbesi verilir.. İşte o rütbe -

Yeni para

Henüz ne şekli, ne ağırlığı malûm!

Yeni paralarımızın ne şekilde ve nasıl basılacağı hakkında dün darphane müdürü ile görüştük. Bi - ze şunları söyledi:

Yeni paralarımızın basılması hakkında bir kanun lâyihası ha - zırlanmaktadır. Bu kanun lâyiha - sı Millet Meclisine verilip tasdi - ka iktiran ettikten sonra kesbi kat'iyet edecektir.

Paralarımızın biçimi, ağırlığı ve sairesi henüz tesbit edilmiş değildir. Ancak kanun çıktıktan sonra açacağımız müsabaka ne - ticesinde meydana çıkacaktır. Şimdilik martı beklemek lâzım gelir. Darphane hazırlığa de - vam etmektedir. Yakında hazır - lığımız nihayete erecektir.

den. Kale fethettiklerinden müşir! Devletlû utufetlû efendim hazret - leri... Yani tam sarasker payesi... Bunlar hangi askere kumanda edi - yorlar? Sultan sarayında bir alay cariyeyi.. Parade d'amour — aşk resmigeçidi — filminde Jeanette Macdonald gibi... Kafe konser ku - mandanı... Evet! Uniformaları sa - rasker paşanınkinden farksızdı. Bir sürü haremağası, bir sürü dal - kavuk ve bunların tam göbeğin - de damadı şehriyari müşir filân paşa hazretleri... Evet! Ordunun ve harem dairesinin müşirleri... Hem öyle müşirler ki sairleri bun - lardan sonra gelirlerdi.

Müşir? Bir adam nasıl müşir olur? Uzun bir müddet askerlikte hüner göstermekle, ve, harpte muzaffer olmakla.

Ya bunlar nasıl müşir olmuş - lar? Görücü huzurunda.. İskemle - ye oturmuşlar. Gülümsemişler. Kırmışlar. Cilve etmişler. Ha - kem heyeti:

— Sultan efendiye lâyük! Diye kararını basmış; olmuşlar mare - şal. Haremlik mareşalları, haki - katte sultanların odalıkları!

Damatlar ve haremağaları.. Bi - rinciler bir zait (+), ikinciler bir nakıs (—) işaretleri sayesinde bu mertebeyi bulmuşlar. Eğer bu alâ - met olmasa veya olsa... Bu mah - lûklar böyle vükselelimişlerdi!

.... Şehzadenin karısı olan (Ka - dınefendi) teğrifatta hiçbir paye - yi haiz değildi. Buna mukabil sul - tanın kocası sarasker payesini ih - raz ederdi. Şehzadeler buna daya - namazlardı. Onun için, meşrutie - tin ilânından sonra, hanedan ara - sında görüşmeler kabil olunca, e - fendiler, damat paşalara hiç yüz vermediler, hatta onlara fena mu - ameale ettiler.

Eski zamanla yenisini hayalen yaklaşıtıyorum: Şimdiki istiklâl caddesinden, kanarya sarısı ren - ginde döşenmiş şık arabasının i - çinde bir aşağı, bir yukarı piyasa eden gelin kıvrıklı paşa ne oldu? O da bir tipti. Memuriyeti surat - ını yalnız beğendirmekten ibaret olan bir zat..

— Yeni damadı gördünüz mü? Hanımefendi cevap vıyor: — Gördüm: Bir yudum su! ... Kaşına, gözüne, çehresine i - timadı olanlardan bir haylisi, mer - hum zamanlarda, damatlığa hazı - lanırlardı. Suratlarına, tabir caiz se başka bir (ifade) verirlerdi. Tembel harcı, lâkin şanlı, şöhranlı bir meslek: Damatlık..

Celâl Nuri

Bugün her halde ARTİSTİK sinemasında gidip büyük ve sarışın yıldız
MARTHA EGGERT'
Latif şarkıları ve OTTO STRANSKY'nin musikişi havi
GRAND OTEL
muazzam ve neşeli filmini görünüz, ve candan alkışlayınız
Haveten: FOX JURNAL'de Alman Başvekili Mösyö A. HITLER'in
nutuk söylerken vesair dünya havadisleri görülmektedir.

Şehrimizde çevrilen bir Yunan filmi ve artistler

İpek film stüdyosunda rumca o - larak "fena yol", isimli bir film çevrilmeye başlandığını yazmıştık. Bu filmin stüdyo dahilinde çev rilen son kısımları, dün gece sa - baha karşı bitirilmiştir.

Artistler dün, kâmilan Atınaya dönmüşlerdir.

Artistleri Atınaya götüren va - purda filmde geçen bir sahne ya - pılmış ve Kumkapı açıklarından filmi çekenler ve artistleri teşyi e - denler bir motörle dönmüşlerdir, kadın artistlerden Madam Kivelli bu filmin rejisörü Ertugrul Muhsin Beye bir demet çiçek hediye et - miştir. Filmin Atınada ve Korfo a - dasında geçen parçaları pek yakın da mahallinde çekileceğinden bir haftaya kadar Ertugrul Muhsin Beyin de Yunanistana hareketi muhtemeldir.

Darülfünundaki stenografi imtihanı neticesi

Darülfünun hukuk fakültesinde yapılan stenografi imtihanının ne - ticesi yarın belli olacaktır. Bir ga - zetenin yazdığı gibi birinciliği ka - zanan henüz belli olmamıştır. Cu - martesinden itibaren de Ameli Ha - yat mektebinde umuma mahsus ol - mak üzere bir kurs daha açılacak - tır. Dersler Cumartesi ve Çarşam - ba günleri saat altıda verilecek ve kurs üç ay devam edecektir.

Yakında stenografi sürat müs - bakası da yapılacaktır.

Kara Alinin muhakemesi

Gebze, Darıca ve civarında ba - zı kimseleri adamlarına öldürt - mekten suçlu Kara Alinin muha - kemesine, dün İstanbul ağırceza mahkemesinde devam edilmiş, bazı şahitler dinlenilmiştir. Mu - hakeme, başka şahitlerin çağırıl - masına kalmıştır.

Sadri Etem

in küçük hikâyeleri iki cilt halinde çıktı

**Bacayı indir,
Bacayı kaldır!**

**Silindir şapka
giyen köylü!**

Tevzi veri: Vakıf idarehanesi

Vefat

ihracat Ofisi istatistik şefi Faruk Beyin pederi tüccardan Mustafa Arif Bey dün gece vefat etmiştir. Cenazesi bugün Harbiyede Poyraz sokağında 13 No. lu hanesinden kaldırıl - lacaktır. Öğle namazı Feriköy camiinde eda edilerek Feriköy aile kabristanına defnedilecek - tir. Allah rahmet eylesin.

BORSA

16 Şubat 1933

Nukut	(Satış)	Kur	
Paris			
20 L. Fransız	171.—	1 Silim Av	27
1 Sterlin	733.—	1 Pezeta	17
1 Dolai	214.—	1 Mark	51
20 Lire	219.—	1 Zoloti	24
20 L. Belçika	118.—	1 Pengö	32
20 Drahmi	27.50	20 Lev	25
20 İsviçre	820.—	20 Dinar	55
20 Leva	26.—	1 çervonec	624
1 Lira	85.—	1 Mecidiye	34
20 Kuron Çek	122.—	1 Banknot	240
Çek fiatları (kap. sa. 16)			
Paris	12.03	Praga	15.90
Londra	757.50	Viyana	4.18
New-York	0.4716	Madrid	8.70
Milano	9.23—	Berlin	1.68
Briüksel	3.3789	Vargova	4.208
Atina	81.6550	Peşte	3.70
Cenevre	2.443750	Fukres	79.87
Sofya	66.56—	Belgrat	34.90
Amsterdam	1.173750	Moskova	1090

Çek fiatları (İrap. sa. 15)

Paris	12.04	Praga	15.04
Londra	727.50	Viyana	4.10
Nev-York	0.4716	Madrid	5.78
Milano	9.23—	Berlin	1.08
Brüksel	3.3789	Vargova	4.20
Atina	81.6550	Peşte	3.70
Cenevre	2.448750	Fükres	70.87
Sofya	66.56—	Belgrat	34.02
Amsterdam	1.173750	Moskova	1090

Esham

İs Bankası	11.—	Terkos	20
Anadolu	26.40	Cime to Ar	11.00
Reji	4.3	Ünyon Dey	24
Şir. Hayriye	15	Şark Dev	2
Tramvay	4.30	İtalya	2
U. Sigorta	24.—	Şark m. ceza	2
Bomonti	25.95	Telefon	13

istikrazlar

İst. dahili	95.25	Elektrik	—
Şark D. yolları	8.05	Tramvay	51.8
D. Muvahhide	63.—	Tünel	4.0
Gümrükler	5.55	Rihtim	18.0
Saydi mahi	4.35	Anadolu I	48
Bagdat	11.75	Anadolu II	48
Ask. riye	—	A. Müessesil	58

TAKVİM

Cuma	Cumartesi	
17 Şubat	18 Şubat	
22 Şevval	23 Şevval	
Gün doğuşu	6,57	6,53
Gün batışı	17,42	17,46
Sabah namazı	6,01	6,01
Öğle namazı	12,28	12,28
İkinci namazı	15,22	15,24
Akşam namazı	17,42	17,46
Ya sı namazı	19,13	19,16
İmsak	5,17	5,18
Yılın geçen günleri	48	40
.. kalan	318	317

HAVA — Yeşilköy Askeri rasat mer - kezinden verilen malûmata göre, bugün bu - va kapalı ve kısmen karlı geçecektir. Rüz - gâr şimal istikametlerinden esecektir. Dünkü sıcaklık en fazla 5, en az 1 de - rece, hava tazyiki 760 milimetre idi.

Radyo:

İSTANBUL — 18 den 18.45 e kadar (Kemal Niyazi Bey ve arkadaşları), 18.45 ten 20 e kadar Orkestra, 20 den 20.30 a kadar Belkis Hanım, 20.30 dan 21.30 a kadar Hanımın saz heyeti, 21.30 dan 22.30 a kadar Orkestra. Ajans haberi, saat ayarı.

Matbaamıza gelen eserler

Holivut

Holivut'un "3. üncü sene (7) inci sayı" zengin münderecat ve güzel resimlerle in - tışar etmiştir.

İstanbul Belediyesi

Darülbedayi Şehir Tiyatrosu

Temsilleri:

Bugün matine saat 15.30 da İSTANBUL BELEDİYESİ
akşam suvare saat 21.30 da DARÜLBEDAYİ

ŞAKA

Nakili: Bedia
i. Galip Hanım
Komedi 4
perde

UMUMA

Kadıköy Süreyya Sinemasında

Ben Hur

Emsalsiz muvaffakiyetlerle devam etmektedir

CANIM AYŞE

Selâmi İzzet

Kemalin kafasına dank etti. Ahmet Barunî Beyin çevirdiği fırıldakları şimdi anlıyordu. Ayşe kur yaptığı belli olmasın diye, ortaya bir Katerin Daragon çıkarmıştı ve nihayet Kemali sürmiye muvaffak olmuştu.

Ve nihayet, Ahmet Barunî Beyin, Şefik Nuri Beyin anı hastalığının dan istifade ederek, genç kızı nasıl kıskıvrak yakaladığını anlatıyordu.

"Ben bu yemine aldırış etmiyorum Kemal. Böyle bir yeminin hiç bir hükmü yoktur ve böyle zorla verilen söz de tutulmaz. Ayşe H. da bunun böyle olduğunu biliyor, fakat verdiği sözden bir türlü geri dönmek istemiyor, dönemiyor, yeminden korkuyor. Babasını öldüreceğini zannediyor.

"Ayşe Hanımın nasıl bir azap içinde olduğunu tasavvur edemezsiniz. Bir cehennem azabı yaşıyor ve yeminde hanis olmamak için bile çağırıyor.

"Bense bunu size haber vermedim, fena bir şey yapmış olacağım. Benim vazifem, size vaziyeti olduğu gibi bildirmektir. İşte bildirdim. Bu adamın, Ayşe gibi bir kızla evlenmesi cinayettir.

"Bütün bunlara sebep, sizin İstanbul'da bulunmanızdır. Bir an evvel geliniz, Ahmet Barunî Beyin maskesini yüzünden sıyralım. Nisan'ınıza kavuşunuz. Ahmet Barunî Beyin zenginliği Şefik Beye bir şey ifade etmez ve onunla sizin aranızda mukayese yapmaz ve sizi muhakkak tercih eder.

"Düğün 15 gün sonra. Eğer mektubu alır almaz hareket eder seniz yetişir ve bu işi durdurursunuz... Hareketinizi bana telgrafla bildiriniz.

"Bütün bunları size yazmak için çok düşündüm nihayet yazdım. Ayşe Hanımın mes'ut olmasını istiyorum... Telgrafınızı beklerim. Seni..

Kemal mektubu bir nefeste okudu.

Bitirdikten sonra, tepesinden tırnağına kadar buz kesilmişti. Sanki donmuştu.

Şakaklarından soğuk terler damlıyordu.

Bu sersemliği uzun sürmedi. Yaş yaş yavaş kanı kaynamıya, gözleri dönmiye, kalbinde hiddetin pençesini hissetmiye başladı.

Dayısının ahlâksızlığı onu kurdurtuyordu.

Ve birden, kıskanmıya başladı: Neden Ayşe bunları benden sakladı!.. Neden yazmadı? Neden beni çağırmadı?...

Ayşenin derhal Ahmet Barunî Beyin kendisine kur yaptığını Kemal'e bildirmesi lâzımdı... Evlenmiye karar vermiş ve bu kararını da saklamıştı.. Tevekkeli değil son mektubu kısacıkta.

Kemal ise ona körü körüne emniyet ediyordu.

Birden Seniğin bir cümlesine tekrar gözü ilişti.

Ayşe muazzepti. Ayşe bir cehennem azabı yaşıyordu. Seniğin hakkı vardı. Bir an evvel İstanbul'a gitmesi, Ayşeyi kurtarması, onu saade eristirmesi lâzımdı...

Fakat bunu nasıl yapacaktı?

Gene mektubu okudu. Seniğin: Şefik Bey sizi tercih eder, diyor...

Her halde Seniğin bir bildiği vardı.

Kemal içini çekti.

Hayır, Seniğin bilmediği bir şey varsa, o da Kemalin babası idi. Kemalin babasını bilmiyordu. Şefik Nuri Beyin neden Kemali tercih etmiyeceğinden bihaberdi.

Derin bir düşünceye daldı.

Ne yapacaktı? Kollarını bağlayıp oturacaktı mı?.. Ayşeyi o halde in adama mı bırakacaktı?

Hayır!..

İsatnbul'a gitmesi elzemdi, şarttı. Her ne olursa olsun İstanbul'a gidecekti.. Ayşe ile evlenmese bile, her halde Ayşenin Ahmet Barunî ile evlenmesine mani olurdu.

Eline kalemi aldı, Seniğe çekeceği telgraflı karalamağa başladı.

Birden durdu. Hatırına başka bir şey geldi: Ya Şefik Nuri beyin sihhati?..

Onun İstanbul'a gelmesi, düğünün geri kalması, biçare hastanın üzerinde ne tesir yapacaktı?.. Her halde heyecanlanacaktı. Bu heyecanla tekrar bir dımağı nezfe uğraması ihtimali kuvvetlidi... Onu, kendi aşkı uğruna öldüremezdi. İyilik gördüğü, elinde büyüdüğü bir adamı öldüremezdi.

Kemal elinden kalemi attı, yüzünü avuçlarının içine alarak, çocuklar gibi, omuzlarını titrete titrete, hınçkırmıya başladı...

— 5 —

Düğün arifesi

— Ayşe!..

— Efendim.

— Ayşe senin hararetin var.

— Var Leylâ.

— Hastasın sen!

— Nasıl hasta olmıyayım istiyorsun Leylâ?.. Her an ölümümü bekliyorum... Her an boğulacağım sanıyorum da boğulamiyorum.. Bir kere kalbim dursa... Eğer bu intizar daha uzun sürerse öleceğim...

— Ne bekliyorsun Ayşe!

— Hiç!

Leylâ asabileşmiş, cinirlenmişti.

— Allah aşkına söyle, ne bekliyorsun?

— Ben de bilmiyorum Leylâ... Bu düğünü bozacak bir hâdis bekliyorum.. Ne bileyim ben, meselâ kıyamet kopacak ta, evlenmiyeceğim gibi geliyor..

Leylâ dedi ki:

— Belki Kemal gelir.

— Ah bir gelse... Haniya o günler...

— Gelmesini istiyor musun?

— Hem istiyorum, hem de korkuyorum.. Gelince neler olacağını, neler yapacağını, Ahmet Barunî Beyle aralarında nasıl bir kavga çıkacağını düşünmek istemiyorum.. Gelmesin daha iyi.. Yalnız başka bir şey olsun, evlenmiye yim...

Leylâ gülmiye çalıştı:

— Ahmet Barunî Beyin bacağı kırılrsa..

Leylâ beyhude gülmiye, beyhude neşelenmiye çalışıyordu. Ayşe kafeste bir kaplan gibi odanın için de dört dönüyordu..

Ayşenin odası, lâke mobilyalarla döşenmiş, zarif bir odaydı... Büyü, beyaz bir sedirde oturan Leylâ, tekrar etti:

— Ahmet Barunî Beyin bacağı kırılrsa..

Dadı, bu sefer dayanamadı:

— Kırılacağını bilsem, ayağının altına bir karpuz kabuğu ko-

Dil Köşesi
Yurttaş Türkçe,
Yaz!

Türkçe karşılığı aranan birkaç örnek:

Büyük ülkü başı — Reisi cümhur.

Büyük başbuğ — Başvekil.

İç işleri beyliği — Dahiliye ve kâleti.

Dış işleri beyliği — Hariciye ve kâleti.

Yaralı işler — Nafia.

Ordu işleri — Müdafaa.

Toprak işleri — Ziraat.

Davarlı işler beyliği — Maliye.

Kazanç işleri — İktisat.

Bilgi işleri — Maarif.

Esenlik ve bütünce yardım işleri — Sıhhat ve içtimâî muavenet.

Doğruluk işleri — Adliye.

Kingâş — Müsteşar.

Tapık — memur

* * *

Değerli ve gönülden arkadaşım Celâl Nuri, bizde en çok okumuş, en çok gezmiş, kocaman bölüm bölüm yazmalar ortaya çıkararak bastırılmış, günümüzün ışıklı bir yazıcısıdır. Yanlızsız Türkçe yazar, yapı ve çatma türlerini en iyi bilir bir arkadaşta.

Söz düzenine, yapı türüne uymayan bir söz onu tiksindirir. Hele (kindili, kandil... minberi, menber, revgani, rugan, zeytunu, zeytin) gibi söylediniz mi? Hem sözünüzü keserek düzeltir.

Vakit'ta bize geçmiş günlerin bin bir tuhaflıklarını okutan Celâl, en açık Türkçe yazan bir arkadaş ilken bakınız neler karıştırıyor:

Bu namla yadolan — Bu atla anılan.

İptida müslüman olmuş — Önce müslüman.

İtimatları azdı — inanmaları azdı.

Bendegân — Kullar.

Maruf — Belli başlı.

* * *

Milliyetten:

Gümrük muamelâtında sürat misal — Gümrük işlerinde çabukluğa örnek.

Teşmil — Yaymak.

İthal — Girme, soltma.

* * *

Akşamdan:

Nihayet derdest edildiler — En son yakalandılar.

İhracat noktai nazarından istifadeli bir iş — Çıkarma bakımından kazançlı.

Kendilerine pederleri refakat edecek ve bu seyahat iki ay devam edecektir — Kendilerine babaları arkadaşlık edecek ve bu gezme iki ay sürecektir.

Edirne mebusu Şeref

yardım! dedi.

— Vay!.. Hani sen Ahmet Beyi severdin?

— Severdim amma, ben onu, sade ben yaşıta kadınlara göz koyar sanıyordum... Halbuki o kuzu kapan kurtlardanmış...

Bunu söylerken Ayşeyi işaret ediyordu.

Ayşe omuz silkti:

— Onun gözleri öyle dönmüş, ki kafası kırılrsa, sardırır, gene nikâh memurunun karşısına çıkar.

Leylâ içini çekti:

— Hakkım var... Bu düğünün geri kalması için ölmesi lâzım.

Dadı dış gıcırdattı:

— Rahmet bile okumam... (Devamı var)

Haseki kadınlar hastanesinde

Bir yılda kaç hasta bakıldı, faaliyet yıldan yıla nasıl artıyor?

Dün Haseki kadınlar hastanesini ziyaret edenler hekimlerle bir arada

Haseki kadınlar hastahanesi baş hekimisi Esat Bey dün hastahane - nin yeni yapılan idare kısmında hususî bir çay ziyafeti vermiştir. C. H. F. İstanbul vilâyeti idare heyeti reisi Cevdet Kerim, belediye reis muavini Nuri, şehir meclisi birinci reis vekili Sadettin Ferit, ikinci reis vekili Necip Beyler, daimî encümen azaları Nakiye H., Tevfik, Avni, Suphi, Yusuf Ziya, İhsan Namık Beyler, bütçe encümeni reisi Galip Bahtiyar, fırka idare heyeti azasından Ali Rıza sıhhiye müdürü Ali Rıza Beyler ve hastahane hekimleri bu ziyafet te hazır bulunmuşlardır. Davetlilere hastahane gezdirilmiş, hastahenenin ihtiyaçları hakkında malûmat verilmiştir.

Şehrin eski ve kıymetli bir sıhhat müessesesi olan Haseki kadınlar hastahanesinin İstanbul'da uzun zaman hizmeti dokunmuştur. Hasekide Kanunî Sultan Süleyman zamanından beri Darüşşifa isimli bir hastahane bulunmakta idi. Rumi 1286 yılında İstanbul şehremaneti idaresinde Haseki hastahanesi tesis edilmişti. 1300 yılında da belediye şimdiki hastahenenin bulunduğu yerdeki taş ko nağı satın alarak 80 yataklı bir hastahane vücade getirmişti. 1305 te hastahane baş hekimliğine tayin edilen merhum doktor Nurettin Bey, hastahaneyi tevsî etmiş, pavyonları yaptırmıştı. 1324 te de bu gün Nurettin Bey pavyonu ismi ve rilen daire vücade getirilmişti. Nurettin Beyin vefatından sonra baş hekim olan Esat Bey de hekim arkadaşlarıyla beraber uzun zaman hastahenenin tekemmülü için çalışmıştır. Geçen sene hastahenenin önündeki idare kısmı tamir ettirilmiş, evince iki odadan ibaret olan poliklinik tamamen yeniden yapılmış, beş altı odalı bir daire vücade getirilmiştir. Doğum yeri de evince otuz otuz beş yataklı iken elli yataklı tesisat yapılmıştır.

Haseki kadınlar hastahanesinin faaliyeti günden güne artmaktadır. 924 yılında hastahane yüz doğum vakası olmuştu, 932 de bin sekiz doğum vakası olmuştur. Poliklinik te 926 da yedi bin hasta muayene ve tedavi edilmişti, 932 de burada yirmi bin yüz on dokuz kişi muayene ve tedavi olmuştur. Lâboratuvar da 926 da sekiz bin tahlil yapılmıştı, 932 de yapılan tahlillerin sayısı on üç bin iki yüz kırk ikidir. Rontken 926

da beş yüz kişiye bakmıştı, 932 de iki bin dokuz yüz kırk bir rontken muayenesi yapılmıştır. 924 senesinde hastahane üç bin kişi yatarak tedavi görmüştü, 932 senesinde altı bin dokuz yüz on kişi hastahane yatılıp tedavi edilmiştir.

Haseki kadınlar hastahanesinin sıhhi ve idare heyetlerinin mesai ve hizmetleri büyüktür. Fakat müessesenin şehire lâzım bir hale getirilmesi için ahşap barakalardan ibaret olan kısımlarının kat'î surette yıktırılması ve beton olarak inşası lâzımdır. Belediyenin bir kaç senedenberi kaydedilen meşkûr sıhhi faaliyetleri arasında kırsa bir zamanda bu muvaffakiyeti de görebileceğimizi ümit ediyoruz.

İcra reisliği

İstanbul icra reisi Ahmet Suat Beyin İzmir ağır ceza reisliğine dokuz bin kuruş maaşla terfian tayin olduğu, dün kendisine bildirilmiştir.

İcra reisliği vazifesini dün akşamdan itibaren muavinlerden Kemal Bey vekâleten görmiye başlamış, Suat Bey devir muamelesini yapmıştır.

İcra reisliğine, istinaf mahkemelerinin teşkil edileceği haziran aya kadar asaleten kimsenin tayin edilmeyeceği, ancak adliye müfettişlerinden Osman Talât Beyin vekâleten tayin edilmesi muhtemel bulunduğu söylenilmektedir.

Suat Bey, yakında İzmir'e gidecektir. Kıymetli bir adliyecisi olan Suat Bey'e, yeni vazifesinde de muvaffakiyet temenni ederiz.

İskândaki sui istimal

İskân muamelelerinde görülen suiistimal ve sahtekârlık gibi suçlar dolayısıyla bazı memurlarla alâkadarların tevkif edildikleri ve tahkikat evrakının da devlet şûrasında bulunduğu malûmdur. Haber aldığımız göre aynı mazenunlar hakkında başka bir suiistimal dolayısıyla vilâyet idare heyetince verilen lüzumu muhake me kararı adliyeye bildirilmiş ve tahkikat evrakı da müddeium - milîğe gönderilmiştir.

Suçlular, bu kısım üzerinde itiraz etmedikleri için bu kısma ait evrakın devlet şûrasına gönderilmesine lüzum kalmamıştır.

İktisadî Haberler

Beynelmîlel ticaret odaları kongresinde biz..

Beynelmîlel Ticaret Odaları kongresinin 1933 senesi mayısın ilk haftasında Viyanada toplanacağı İstanbul Ticaret Odasına bildirilmiştir. Ticaret Odası beynelmîlel Ticaret Odasına kayıtlı olduğu için bu kongreye iştirak edecektir.

İki sene evvel 1931 senesinde beynelmîlel Ticaret Odaları kongresi Vaşingtonda toplanmıştı. O zaman Ticaret Odası namına A-

merikaya murahhas göndermek müşkül olduğu için Nev-Yorktaki ticaret mümessili Ticaret Odasını kongrede temsil etmişti. Bu seneki kongre Viyanada toplanacağından Ticaret Odası namına üç murahhas Viyanaya gidecektir.

Bu murahhaslar Ticaret Odası reisi Nemli zade Mithat Beyle Oda umumî kâtibi Vehbi ve istihbarat şubesi müdürü Hakkı Nezihi beylerden mürekkeptir.

Terbiye müderrisi de müsabakalara taraftar değildir

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

derrisi İsmail Hakkı Beyle konuştuk. İsmail Hakkı Bey, çok meşgul ve yorgundu. Bu itibarla bu mevzu üzerinde beyanat şeklinde söyleyemeyeceğini işaret etti. Bununla beraber kısa olmakla beraber düşüncelerinin esas hatlarını öğrenmeye muvaffak oldum.

Hasbihale yakın olan bu konuşma hududu içinde ileriye sürülen bu düşünceleri şöyle hülasa etmek mümkündür:

Terbiye müderrisi, güzellik müsabakaları denen şeye taraftar değildir. Sebebi de şu: Müsabakaların esas rekabet zembereğine müracaat ederek ferdin iradesi ni kuvvetlendirmek, onu çalışmaya sevk etmektir. Halbuki vücut güzelliği dediğimiz şeyin irade ile, ferdin azmı ile doğrudan münasebeti yoktur. Güzellik zavi verasetin eseridir. Bu itibarla böyle bir toplantıda müsabaka yapılmış olmamakta, tabiatın esrarlı hikmetlerinden biri veya bir kaç teşhir edilmiş olmaktadır.

İsmail Hakkı Bey, her Avrupa milletinde böylece tabiatın lütfü olarak güzel kadınların ve erkeklerin bulunabileceğini, binaenaleyh böyle müsabakaların ne bir millet için, ne de onun güzel bir ferdi için bir şeref teşkil edebileceğini anlamadığını söylüyor. Seçilen güzelde milli miyaslara ranması ve hakem heyetlerinin şekli hakkında da terbiye müderrisinin düşünceleri şöyledir:

Güzellik seçilmesinde milli miyaslara olamaz. İnsani miyaslara vardır ve esas insani miyaslara olabilir. Meselâ Venüs dö Mi, lo, bütün Avrupa insanları için güzeldir. Binaenaleyh bu cihetten itiraz edilecek bir şey yoktur.

Hakem heyeti işine gelince; son müsabakada görülen şekilde bir hakem heyetinin teşekkülü esas itibarile gayri tabiidir. Böyle bir heyet ancak mütehassislardan ve plâstik san'at erbabından teşekkül edebilir. Binaenaleyh güzel bir kız kendi iradesine taallûku olmıyan bedii mukadderatından dolayı maşerî bir takdirin mevzuu olmamalı, daha az güzel olanlar ve yahut güzelliği muayyen bir heyetin takdiri haricinde kalanlar da münkesir olmamalıdır.

Son şiddetli ihtilâfın zuhuru da gösteriyor ki hakem heyeti efkârı umumiyede bir velâyet tesis edememiştir.

İsmail Hakkı Beyin bediiyat ve san'atle kuvvetli rabitaları olduğunu bildiğim için kendisinden Nazire Hanımı mı, yoksa Feriha Hanımı mı beğendiğini sordum. Resimleri tetkik ettiğini ve kendi idealine yaklaşan güzelin ikisinden başkası olduğunu söyledi.

Şunu da işaret edeyim ki, terbiye müderrisi güzellikte olduğu gibi herhangi bir sahada da müsabaka taraftarı değildir.

A. S.

Alış veriş arasında

Kumkapıda Nişancada oturan Ali oğlu Hüsnü Perşembe pazarmından alış veriş yaparken Sezaî, Zihni, Sükrü isiminde üç satıcı tarafından dayak yemiş, terazi ile de başından yaralanmıştır.

Bir iskambil oyunundan çıkan cinayet davası

İki kardeş suçlu, küçüğü "Ben öldürdüm kardeşim boşuna yatıyor,, dedi

İstanbul ağır ceza mahkemesinde, dün öğleden sonra yeni bir davanın muhakemesine başlanmıştı.

Bir cinayet davası: Geçen sene Teşrinievvelin yirmi sekizinci Cuma günü, "Enver,, gazoz fabrikası arabacısı Seyit oğlu Ali ile manav Ekrem, tatil gününden istifade ederek, İskambil oynamak suretile eğlenmek istemişler. Koskada Cumhuriyet caddesinde İranlı İsmailin kahvesinde, karşılıklı, masa başına geçmişler. Kazanan tarafından kaybedene çay ikram edilmek şartı ile, altmış altı oynaşmaya başlamışlar.

Bir müddet, oyun sükûnetle devam etmiş, fakat Ekrem, Aliyi üst üste yenerek, dört fincan çayı hak edince, kavga çıkmış. Ali, "daha oynyalım,, demiş, Ekrem, "Evelâ çayları içelim de sonra devam ederiz,, demiş ve bunu söylerken, cinaslı bir lâf ta ağzından kaçırılmış. Ali, buna karşı öfkelenmiş, karşılıklı küfürler savrulmuş ve nihayet yumruk yumruğa gelerek, kaldırıma çıkmışlar. Oradaki boşluşma sırasında, Ekrem, sustalı çakısını çıkarmış, Ali, bileğini bukererek bunu yere düşürmüş. Aynı kaldırım üzerinde, ikisinin yakınında duran Ekrem'in küçük kardeşi on beş yaşında Mehmet Ziya, yere düşen sustalı çakırı almış, arabacı Alinin kışığına sokmuş, kaçmış. Ekrem de vak'a yerinden uzaklaşmış, Ali hastahaneye kaldırılmış, ameliyat yapılmış, fayda etmemiş, ziyade kan kaybettiği, kalbi zaafa uğradığı için, ölmüş. Suçlular, yakalanmış.

Sorguya çekiliş

Mahkemede, önce Ekrem sorguya çekildi. Otuz yedi yaşında olan Ekrem, bu cinayeti işlemekte hiç bir iştiraki olmadığını söyledi, "zaten Ali de yaralı olarak Lâleli mevkiine gelince, kendisini benim kardeşim Mehmedin vurduğunu anlattı,, dedi. Kavgaya gelince, onu inkâr etmedi:

— Altmış altı oyununda yenildi, kızdı, bana sövdü, ben "geçmez akça, kötü lâkırdı sahibinindir,, dedim. Dışarı çıktık. Orada ne oldu ise oldu işte!

Ekrem'in küçük kardeşi, Aliyi vuran kendisi olduğunu açıkça itiraf etti, yalnız şu şekilde bir itiraf:

— Ali, kardeşimle kavga ederken, ben, "niçin kavga ediyorsunuz?,, dedim, Ali kızdı, "seni de tepelerim, ha!,, diye üzerime yürüdü. Ben, sopa ile elindeki bıçağı yere düşürdüm, sonra yerden alarak canımı kurtarmak için kendi silâhile onu vurdum, korktum da ondan.. Sonra kaçtım.

Kardeşim, değil ben!

Mehmet Ziya, kendisine bu hususta bir şey sorulmadan, sesini yükselterek, ilâve etti:

— Kardeşim Ekrem, boşuna yatıyor. O kavga etti, amma öldürmedi. Hattâ bıçak ta onun değil, ölenindir. Öleni öldüren de benim. Yalnız ben!

Öldürülenin karısı Zeynep hanımla kardeşi İsmail Efendi, davacı yerinde idiler. Zeynep Hanım, "Davam, davadır!,, dedi, bu

na karşı kadınlar locasından maznunların yakınlarından biri olduğu anlaşılan bir kadın, "aman, davası da davamış, bak hele!,, diye seslendi. Etrafındakiler tarafından susturuldu.

Şahit fırıncı Bedros Efendi, "Mehmet, Aliyi kucakladı, vurdu,, dedi. Kunduracı on dört yaşında Cemal, "çakı, Ekrem'in elinden düştü, Mehmet yerden aldı, Aliye sapladı,, dedi. Manav Kayserili Ahmet te, Aliyi vuran Mehmet olduğunu şahitlik etti. Manav Ali, kahveci Mehmet Ali oğlu Ali, bu ifadeyi teyit ettiler.

Suçlulardan Ekrem'in on sene evvel "izalei bikir,, den, sonra cerhten sabıkaları olduğu anlaşıldı. Tahkikat bitti.

Şahitler bitince müddeiumumî

Müddeiumumî Kâşif Bey, esas hakkında mütaleasını bildirdi. Ekrem'in Aliyi bıçağı ile öldürmek istediğini, teşebbüsünün Ali tarafından bileği bükülmek suretile, nakıs bırakıldığını, bunun üzerine kardeşi Mehmedin Aliyi öldürdüğünü, teşebbüsü telmillediğini sabit gördü. Mehmedin tehevürle cinayetten yağı düşünülerek, cezalandırılmasını, Ekreme de nakıs teşebbüsten ceza verilmesini istedi.

Ekrem, "benim hakkımı mahkeme korusun. Ben, suçlu değilim,, dedi, kardeşi Mehmet, boyuna tekrarlıyordu:

— Onun suçu yoktur. Öldüren benim, ben!

Muhakeme bitti. Reis Aziz, aza Asım ve Tahir Beyler, verecekleri kararı 23 şubat Perşembe günü saat on üç buçukta bildireceklerdir.

Yugoslavyada hükûmete karşı hareketler

"Manchester Guardian,, yazıyor:

Hırvat köylü fırkası reisi doktor Vîladimir Matchek Yugoslavya hükûmeti tarafından tevkif edilerek Belgrada ve oradan, Bosnada bulunan Cajanica şehrine nakledilerek hapsedilmiştir.

Nim resmi bir surette söylenildiğine göre bu tevkif, fırka reisinin, bir Avusturya gazetesine verdiği beyanat neticesinde yapılmıştır.

Bu mülâkatta, doktor Matchek Yugoslavyanın federal bir surette yeniden teşkilâta tâbi tutulmasını, aksi takdirde, Hırvatların, Sırplarla birleşmeden evvel mevcut olan statukoya müracaat edeceklerini söylemiştir. Belgrattan haber verildiğine göre doktor Matchek, diktatörlük idaresi tarafından tesis olunmuş olan ve hükûmete karşı yapılan hareketleri muhakame eden heyeti hâkime huzuruna çıkarılacaktır.

Saray Bosnadan haber verildiğine göre, Müslüman boşnakların reisi Doktor Mehmet, 20 gün hapsedilmiştir. Sebebi, matbuat vasıtasile Yugoslavyanın federal bir meşrutiyet ilân etmesini istemesidir.

Yunanistanın haricî ticareti

Yunan hükûmetinin Triyesteki Ticaret mümessili M. Anastaki Yunan haricî ticaretinin uğradığı müşkülât hakkında bir tetkik yapmış ve bir de rapor hazırlamıştır.

Memleketimizi de son derece alâkadar eden bu raporda M. Anastaki haricî ticaretin müşkülâtına karşı bazı tedbirlerden bahsetmektedir.

Yunan ticaret mümessiline göre Haricî ticarete en mühim mesele vaziyetin iyi tanzim edilmesidir. Bunun için bütün ihracat tacirlerinden mürekkep bir konferans yapılarak bu tacirlerden mürekkep ihracat şirketi kurulması lâzım gelmektedir.

Yunan ticaret mümessilinin raporu İstanbuldaki ihracat tacirleri arasında bilhassa nazari dikkati celbetmiştir. Verilen haberlere nazaran iktisat vekâleti de bu mesele ile alâkadar olmaktadır. Vekil Celâl Bey Ankaraya gidince ilk iş olarak bu mesele üzerinde tetkikat yapacaktır.

Beynelmîlel bir sergi

Milân'da pek yakında beynelmîlel bir sergi açılacaktır. Bu sergiye hükûmetimiz de davet edilmiştir. Fakat bu sergiye resmen iştirak edilmeyecektir.

Maânafileh iş, sanayi ve maadin bankaları ile bütün inhisar idaresi bu sergiye hususî surette iştirak edecektir.

Bazı ithal maddelerinin müsaadesi

Vekiller heyeti kontenjan karramesine göre ithal edilecek maddelerden bazıların muhtelif vekâletlerin müsaadesine tabi tutulmuştu.

Ziraat vekâleti de bu kararnameye göre çiftçileri alâkadar edecek mühim maddelerin tespiti ile bunların serbestçe ithaline müsaade etmek için tetkikata başlamıştır. Bu tetkikatta bütün vilâyetlerdeki ziraat müdürlüklerinden gelecek malûmat esas tutulacaktır. Vekâlet bu maksatla bütün vilâyetlere bir tamim göndererek kendi mıntakaları dahilindeki çiftçilere lâzım ve hariçten tedariki zarurî olan maddelerin tespiti ile vekâlete gönderilmesini bildirmişti.

Balkanlılar arasın da gümrük ittihadı

Balkan hükûmetleri arasında gümrük ittihadı yapılması için bal kan Ticaret Odası tarafından tetkikat yapılmakta idi.

Öğrendiğimize göre Balkan hükûmetlerinin umumî mesahai satihyesi olan 1,564,524 kilometre murabba dahilinde 60 milyon nüfus bulunmaktadır.

Fakat bu kadar geniş hudutlar dahilinde gümrük ittihadı yapılması imkânsız addedilmektedir.

Bu vaziyet üzerine Balkan Ticaret Odası 6 Balkan hükûmetini alâkadar eden maddeleri tespit etmeye başlamışlardır.

Tespit edilecek bir kaç madde bütün Balkan hükûmetlerinin gümrük ittihadında esas olacaktır.

Bu maddeler üzerinde alâkadarlar arasında müzakereler cereyan etmektedir.

üç rapor Ticaret odasında müzakere edilecek

İSTANBUL, 16 (A.A.) — İstanbul mıntakası Ticaret ve Sanayi Odası kongresi şubatın 26 sında toplanacaktır. Ticaret, sanayi ve maadin hakkında hazırlanan başlıca üç raporu müzakere edecektir.

Bunlardan biri:

Türkiyede ticarî zihniyet ve bunun inkişafı tedbir ve çareleri hakkındadır. Bu roporda eski zamanlardan itibaren Türkün ticaretindeki rolü ve ticarî zihniyetin kısaca tarihi yapılmış ve son vaziyetlere geçilerek muhtelif unsurların hangi tarihlerde memleketimizde ticarî işlerde rol aldığı ve bunların sebepleri ve neticeleri anlatılmıştır.

İkinci rapor:

Memleketimizde sanayi nasıl himaye edilir? Ve muhtelif himaye tarzlarından hangisi daha faydalıdır? Suallerine cevap vermektedir.

Bu rapor, sanayi işlerinde salâhiyet sahibi zevat ile muhtelif iktisatçılarımızın kanaatleri toplanarak vücade getirilmiştir. Bu itibarla raporun haarretli bir münakaşazemini teşkil etmesi muhtemeldir.

Üçüncü rapor:

Madenlerimizin bugünkü hali ve maden işlerinin kuvvetlendirilmesi hakkındadır. Rapor, madenciler birliği umumî kâtibi Sadrettin Bey tarafından yazılmıştır.

Kongreye her istiyen ticaret erbabı iştirak edebilir. Söz söyler ve tahriren mütalea verir. Ve münakaşa hakkına maliktir.

GÜZEL SAN'ATLAR

Tiyatro

Japon sahnesi ne halde

Kabuki nedir? — Kadın rolünü yapan erkekler — Yeni cereyanlar — Asrî tiyatro

Japon tiyatrosundan bir sahne : Kabuki

[Burada görülen kadınlar kadın kıyafetine girmiş erkeklerdir]

Bu yazıyı Japonların İngilizce olarak neşrettikleri Asahi mecmuasından tercüme ve iktibas ediyoruz:

Japonya'yı ziyaret eden her ecnebi orada demiryollarının, diğer memleket demiryollarından daha dar olduğunu görürler. Fakat bu darlık, yolculuğun rahat geçmesine mâni olmaz. Bilâkis Japon demiryolları temiz, rahat ve müntazamdır.

Japon tiyatrosu da buna benzer. Japon tiyatrosunda hâlâ klâsik "Kabuki", beynelmîlel dram ölçüsüne göre dardır. Çünkü hâlâ kadın, sahneye iştirak etmez. Hâlâ eski san'at hükümfermadır. Bu onunla beraber Japon sahnesinin renkli manzaraları, eşsiz dekorları, güzel bir dram mektebi teşkil ediyor.

Bir kaç sene evel Japonya'nın demiryolu mühendisleri Sovyet Rusya'da çalışmak ve demiryolu inşaatına iştirak etmek üzere çağırılmışlardı.

Daha sonra Japonya'nın Sadnet İçkovo tropu da Rusya'ya davet edilmiş, Rusya Hükümetinin misafiri olarak izaz olunmuş, Moskova ve Leningratta temsil etmiş, ve hararetle alkışlanmış. O zaman bu eski ve an'ane Japon san'atının, Rusya'da kulan yeni medeniyete de yardım la bulunacağı anlaşılmıştır.

Japon sahnesi, Japonya'nın bu günkü hayatını aksettirmekten fazla Japonya'nın derebeylik devirlerindeki hayatını ve 1600 seneye evvelki günlerini yaşatır.

Japonya'nın en büyük piyes muharriri, Margaemon Çikamotu aşağı yukarı Şekspire muadirdir. Japon sahnesi hâlâ onun teatraltıdır. Bu itibarla Japon sahnesi, mazinin kıymetli bir mirası olmakla beraber, bu günün dramı değildir.

O halde Japonya'da "Kabuki" ne mahiyettir? Bu bir nevi operadır. Yalnız artistler terennüm etmezler.

Perde açıldığı zaman ortaya san'atkarlar çıkar, iç perdelerin arkasında bulunan muganni ve

musikişinaslar onlara refakat ederler. Kadın rollerini, kadın kıyafetine girmiş erkekler yaparlar. Bunların kadın rollerinde fevkalâde muvaffak oldukları, bilhasa nazarı dikkati celbedegelmektedir. Erkeklerin muşaka sahnelerinde, erkek olduklarını büsbütün unutturarak vak'anın bütün heyecanını muhafaza ettikleri görülmüştür.

Japonya'nın bu kendine mahsus sahnesi mazinin bir eseri olduğundan, bu sahnede rol alanlardan her biri eskidenberi aynı rolü yapagelmekte olan ailelere mensupturlar.

Japon halkının en çok sevdiği ve rağbet gösterdiği sahne budur. Bunun sebebi, artistlerin son derece mümtaz olmaları, sahnelerinin renk ve musiki ile canlandırılması, eserlerin millî zevki tatmin etmesidir.

Mazinin bu san'ati, şüphesiz, bugünkü zevki tatmin etmiyor. Herkes, bugünün san'atine de iştiyak duymaktadır. Çünkü halkın itiyatları, fikirleri, telâkkileri, değişmiştir. Bununla beraber vukulan teşebbüslerin hepsi, sahne üzerinde pek fazla tesir etmemiştir. Bilâkis yeni teşebbüslerin hepsi Kabukinin bir istihale-sinden başka bir şey değildir.

Son zamanlarda Kabukiye kadınlar da alınmış ve bu suretle bu sahne intikal devri geçirmeğe başlamıştır.

Fakat Japonya'da klâsik mahiyette olmiyan eserler, pek fazla rağbet göremiyor.

Japonya'nın asrî bir tiyatroya sahip olup olamaması meselesi henüz mevzu bahistir Japonya 1910 dan beri bu mesele ile meşgul olduğu ve liberal tiyatro namında bir tiyatro tesis ettiği halde, ammenin rağbetsizliği bu tiyatronun inkişafına mâni olmuş, ve halk Kabukiye karşı sadakatini muhafaza etmiştir.

Bir müddet mukaddem, Profesör Osanai Küçük Tiyatro namı altında yeni bir tiyatro vücuda getirerek yeni aktörler, yeni aktrisler yetiştirmeye çalışmış ise de profesörün ansızın ölümü bu teşebbüsü akim bırakmıştır. Maa-

Münir Nurettin Beyin konseri

Kıymetli muganni Münir Nurettin, evelki akşam ikinci konserini verdi. Glorya salonu, başlama saatine rasgelen şiddetli yağmura rağmen baştan başa dolmuş, hemen hiç oturacak yer kalmamıştı. Program, birincisine nispetle daha dolgundu. Dede Efendi merhumun yirmi dört makamdan mürekkep "kârî natık",ı bu programın ilk numarasını teşkil ediyordu. Münir Nurettin Bey bunu sanatına lâyık bir maharet ve vukufla teganni etti, çok alkışlandı. Fakat gecenin daha çok alkış toplayan kısmı ikinci kısım oldu. İzmirli H. Rakım Beyin "Kürdili Hicaz kâr,"dan "demedim hiç ona kim-sin,, ve Yesari Asım Beyin "Nehavent,, ten "Bir kış gecesi,, şarkıları çok alkışlandı, tekrar ettirildi. "Çamlıca,, isimli şarkı da, değerli sanatkârın söyleyiş ve muhtelif makamları birbirine bağlayış noktasından yeni bir muvaffakiyetinin tebarüzüne vesile oldu.

Üçüncü kısım halk şarkılarından mürekkepti. Bunlar da çok hoş gitti.

Münir Nurettin Beyle, arkadaşları Mes'ut Cemil, Ruşen Ferit ve Artaki Beyleri tebrik ediyoruz.

A. S.

Behzat Beyin sahneye intisabı yıldönümü

Darülbeyyîn kıymetli sanatkârlarından Behzat Hâki Beyin sahneye intisabının 25 inci yıl dönümü için büyük bir program hazırlanmaktadır. Merasim gecesi olarak 31 mart cuma gecesi tespit edilmiştir. Merasime Rusyadan ve Avrupadan bu merasimde bulunmak üzere sanatkârlar davet edilecektir.

Güzel san'atlar sergisi

Halkevi Güzel san'atlar subesinden:

9 Mart perşembe günü alay köşkünde Güzel san'atlar sergisi - resim, heykel, mimari, tezyini, san'at - ağılacığından eserlerin martın beşinci günü akşamına kadar saat 17 - 20 arasında alay köşkündeki müdüriyete teslimi.

mafih her şeye rağmen Japonya'da beş yeni tiyatro bulunmakta-dır. Sol Cenah Tiyatrosu, Yeni Tsukiji Tiyatrosu bunlar arasındadır. Bunların ikisi de komonizm tesiri altındadır. Tsukiziza Tiyatrosu ile Tokyo Dram Grubu "san'at san'at içindir,, esasını gözetmektedirler.

Bunların ikisinden hangisine, asrî tiyatro demek icap ettiği henüz taayyün etmemiştir. Bunu ancak halkın zevki ve rağbeti tayin edecektir.

Japon tiyatrosunun bugünkü vaziyeti, Japonlar için hem iftihar, hem teessüf vesilesi teşkil ediyor.

Japonya'nın mazisini muhafaza etmesi kendisi için bir şereftir. Fakat Japonya'nın asrî bir tiyatroya sahip olamaması hiç şüphesiz teessüfe değer.

Tenkit

Boş saatlarda

- Mehmet Nurettin'in mensureleri -

Sıcak yaz gecelerinde, ay ışığıle sarılarak, otların üzerine uzanıp gök yüzüne baktınızsa, uzaktaki denizi, yanınızdaki çamları seyrettinizse, kolunuzu dayadığınız toprağın kolunuzun altında çarpan kalbini dinlediniz - se içinizi tatlı, ılık bir heyecan doldurmuştur. Bu, sinirlerinize kadar işliyen, vücudünüzü baştan başa dolaşan ve dimağınızın tat alma ve düşünme kabiliyetini arttıran bir heyecandır.

Tabiatın içinde, tabiatla başbaşa kalmak, insana bütün güzel şeyleri, gelmiş geçmiş sevgileri hatırlatır ve gelecek zamanları için istekler verir.

Mehmet Nurettin'in "Boş saatlerde,, sini okurken içim bu hisle doldu.

Bu kitabı matbaadan çıkar çıkmaz ilk eline alanlardan biri benim. Onun hakkında en son yazı yazarlardan biri de ben oluyorum. Bu gecikmenin sebebi, onu şimdiye kadar okumağa vakit bulamayışım değildi; çünkü bu kitabın çıkmasını alâka, merak ve heyecanla bekliyordum. Çünkü bu küçük kadehin içindeki tatlı ve tesirli içkinin lezzetini biliyordum, bu kitaptaki parçalar dan bazılarını basılmadan evvel okumak zevkini tatmıştım. Bu sebeptendir ki "Boş saatlerde,, çıktıktan sonra onu okumak için boş saatler beklemeye tahammülüm olamazdı.

Bu kitaptan her gün bir parça

okudum, kitabın yapraklarını kapadım, dimağımın aldığı hazzı sindire sindire hissettim. Bu kıtaptan bahsetmekte gecikmişim, onu yavaş yavaş, yudum yudum okuyuşumdandır.

Mehmet Nurettin'in mensurelerinden bir tane okumak, dimağın bir zaman için doyuruyor. Onun içindir ki bütün kitabı birden bitirip muharririn bize verdiği bedii kıymeti israf etmemek muvafık olur.

Bu mensurelerden her biri komprime bir hale getirilmiş şiir mahiyetindedir. Kalp çarpıntısı, doymak ve bitmek bilmiyen ve bunun için bir kat daha güzel olan hasret, birleşmenin şuuru durduran büyük tadı, bu mensurelerde birbirine karıştırılmış bir haldedir. Ve bu hal, şiire yeni bir çeşni vermektedir.

Sürekli olan şiir, içinde düşüncenin lezzetini taşıyandır. Mehmet Nurettin'in mensurelerinde bu kaynaşmayı görüyoruz.

Üstadın mistik ruhunda Hayyam, Mevlâna ve Tagor dile gelmiş gibidir. Işığını asırlardan asırlara uzatan meşale, bu kitabın satırları içinden ruhları aydınlattıyor. Olgun bir varlığın kuvvetli eseri Türk dilinde çoktan beri susmuş olan bir nağmenin yeniden canlanmasıdır.

Bu küçük kitap, edebiyatımız için büyük bir kazançtır.

Refik Ahmet

Musiki

Vagner'in yıldönümü

Zeki Beyin beyanâtı

Operete mi, operaya mı daha evel başlamalı

Bu hafta, beynelmîlel şöhretli büyük musiki sanatkârı Vagnerin ölümünün ellinci yıl dönümüne tesadüf ediyordu. Bu münasebetle bütün Almanyada ve diğer bazı yerlerde 13 şubatta musiki ihtifalleri yapılarak büyük sanatkârın namı tebcil edilmiştir. Bizim memleketimizde de bugün Ankarada riyaseticümhur senfonik orkestrası tarafından bir Vagner konseri verilecektir. Bu münasebetle riyaseticümhur senfonik orkestrası şefi ve musiki muallim mektebi müdürü Zeki Bey şu beyanatta bulunmuştur:

— Vagnerin ölümünün yıldönümü 13 şubata düşmektedir. Vagnere karşı beslediğimiz hürmet hissinin ifadesi olarak münhasıran Vagnerin eserlerinden mürekkep bir programı o gün orkestra ile çalmağı ve bu suretle müstakil bir Vagner günü yapmağı hafta-lardanberi düşündüm. Programın provalarına başlamıştık. Fakat gerek orkestranın mühim birkaç azası ve gerek M.M.mektebinin altmış talebesi bir aydan beri Halkevinde verilmesi mukarrer revünün

provalarına çalışmakta oldukları için esas vazifeleri — bu arada Vagner gününün programile — lâıyıkile uğraşlamıyordu. Netice

Zeki By

de Vagner programını ayın 17 inci cuma gününe bırakmak mecburiyetinde kaldık.

— Vagner musikisile orkestranız ne derecelerde temastadır?

— Vagner umumî mesaimizin en yüksek mevzularından birini (Lütfen sayfayı çeviriniz)

Hava Muharebeleri Verdun Müdafii Navar

Yazan :

Jat ques Mortane

Nakleden :

fa.

— 17 —

Jan birkaç gün daha bu civarda kaldı. Fakat Almanlar artık görünmüyorlardı. Yalnız bir ke-re, Navar küçük bir düşman Aviatik tayyaresine hücum etti ve az kalsın kardeşinin akibetine uğru-yacaktı. Düşman tayyaresi kendi-sinden çok daha seridi ve şiddetle mukabele etmişti. Navarın tayya-resi delikdeşik olmuş, "gauchis-ement,, borusu kopmuştu. Navar bir eliyle bu boruyu kapatarak, bir eli ile tayyareyi idare edip ve vücudu ile de parça parça olmuş tayyarenin sağa sola eğilmek su-retile muvazenesini temin ederek yere inebildi.

* * *

1916 senesi mart ve nisan aylarında Navar bir hayli faaliyette bulundu. 20 Martta Verdun'da yedinci Alman tayyaresini düşürüyordu. Bir nisanda zabıt vekili rütbesine çıkarılan Navar bu mü-nasebetle bir düşman tayyaresi daha düşürdü. 3 Nisanda, bir tayyare daha ona kurban gitti. 4 ni-sanda, üç uçuş yaptı, ve bir gün-de dört düşman tayyaresi düşür-dü. Birincisi sabahleyin, iki ta-nesi öğle yemeğinden sonra, dör-düncüsü de gün batarken düşü-rülmüştü.

Daha evel 24 nisanda, Navar dokuz saat mütemadiyen uçmuş-tu. Sadece, benzini bittiği za-man iniyor, benzin alıyor, iki yu-murta yiyip tekrar havalanıyor-du. O gün de üç düşman tayya-resi indirmişti.

19 Mayıs'ta, havada on saat uçtu ve o günkü emri yevmide şunları okuduk:

Navar bir düşman tayyaresini yere inmiye mecbur etmiş, onun-cu zaferini kazanmıştır.

Onuncu zafer mi? Resmen belli! Fakat hakikatte Navar, düşürdüğü tayyarelerin sayısını,

muhasebesini tutmuyordu, ken-di kazandığı zaferlerin, resmen tanılıp tanılmamasına ehemmi-yet vermiyordu.

Navar bu zaferden sonra, ar-kadaşlarından Boillot'yu kay-betti. Bu tayyareci bir düşman tayyaresi tarafından öldürülmüş-tü.

Navar onun intikamını almak için bir düşman tayyaresi daha düşürdü.

Resmî kayıtlar, bu zaferini on ikinci zafer olarak kaydediyor-du. Halbuki bu rakamı üç ile zarbedersek, belki hakikaten bi-raz yaklaşmış olurduk.

* * *

Bir defasında Navar, bir gün-de üç düşman tayyaresi düşür-müştü. Resmî tebliğlerde bun-dan hiç bahsedilmedi amma, yüz-başı Willermoz buna şahittir.

Bir tayyareci grupuna, gidip Brioules'u bombardıman etme-leri emir verilmişti. Kumandan Roisin yüzbaşı Willermoz'a:

— Filotillanın kumandanlığı-na sizi tayin ettim, dedi, ben sonradan gelirim. Yalnız ça-lışmayı tercih ediyorum. Gidip Saint — Mihiel'de de düşmanla-rın yollarını keseceğim.

— Fakat bu çok tehlikeli iş. Düşman tayyareleri oralarda pek çok..

Fakat cesur kumandan bu nasihati dinlemedi:

— Hayır, dedi, orada küçük bir tayyare filosu da var. Onla-rı da görmek istiyorum. Kendi-lerle alâkadar olduğumuzu gös-termek isterim. Hem görecek işlerim de var..

— O halde ne diye tayyare ile gidiyorsunuz. Trenle, otomobil-le gidiniz. Çok tehlike var.

(Devamı var)

Opera ve operet

Opera temsilciliğine geç-e-bilmek için operetten işe başlamak lâzımdır, deniyor; halbuki haki-kat hiç te böyle değildir: Her genç Avrupa memleketi, milli bir opera hareketi uyandırabilmek için peşin bu yolda müterakki o-lan ecnebi memleketlerden daimî veya muayyen temsil mevsimleri için lüzumlu sahne artistlerini ge-tirir. İlk temsilieri bu ecnebler — mevcut memleket artistleriyle bir-likte — vererek hem halkın ihzar-ı opera terbiyesini temin ederler, hem de memleket artistlerine muh-telif eserleri tanıtarak bu eserler-de ihtisas sahibi gençleri bilfiil ve sahne üzerinde yetiştirirler.

Operetin gayesi, üslûbu, terbi-yesi, tahsil ve icrası başka bir iş, operanın gayesi, üslûbu, terbiyesi ve icrası ise büsbütün başka bir yoldur. Operet, operaya geçilecek bir köprü değildir.. Bunun gibi, ciddi musikilerden anlamak sevi-yesine yükselebilmek için de ha-fif musikilerle işe başlamak lâ-zım gelmez. Hafif musiki ciddi musiki seviyesini hazırlıyacak bir geçit değildir. Böyle olsaydı bar-ve kahve orkestralarından ve ses-li filmlerden bolbol dans ve ope-ret musikileri dinliyen muayyen bir zümremizin senfonik musiki-lere senelerdenberi hazırlanmış ol-ması lâzım gelirdi.

Büyük harp neden beş sene sürdü ?

Fransız meclisinde meb'usların mühim ifşaatı

— 15 —

Nansi için yapılan niçin Briey için yapılmadı? (Çok doğru ses-leri) Alman demir madenlerinin hudutta ve top ateşimizin altında olduğu asla meçhul değildi. Bunu ben bizzat kendi vesaitimle 1915 te öğrendim. Benim öğrenmiş ol-duğum bir şeyi diğerlerinin bil-memesi imkânsızdı. Bunun için de mirhaneler komitesinin tamimi-ni gözden geçirmek kâfi idi. Şark-taki sanayiciler Loren madenleri-nin ehemmiyetinden gafil olamaz-lardı. Hükûmete ve erkânharbi-yeye müracaat ettiler mi? Böyle diyorlarsa o vakit meselenin bir esrarı hükûmet olduğu kanaatine varırım. Bu da mümkündür. (Gü-rültüler).

Farzedelim ki bu maden sana-yicileri meselenin hükûmet me-selesi olduğunu zannetmişler. Fa-kat hükûmetin bir uzvu vardı ki bu bapta söz söylemekle mükel-lefeti. Bu da madenler idaresiydi.

Madenler müdürü bu vaziyeti bilmez olamazdı. Erkânharbiye ye lâzımgelen malûmatı verdi mi? Vaziyeti bilmemesi mümkün o-lan başkumandanı ikaz etti mi? Bu suali eski madenler müdürü -ne umum muvacehesinde sordum. Aldığım cevap iki manalı idi. Bence meclis bu noktayı tavzih et-melidir. (Alkışlar)

Harpten evvel Briey havzası meselesi budur. Hareket harbini mevki harbi istihlâf edince vazi-yet değişmişti. Almanların gerek Briey, gerek Tüjonvil havzaların-dan harp malzemelerine lâzım o-lan maden filizini istihraç ettik-leri muhakkaktı. Bunu kendileri de ikrar ediyorlar. 1915 mayısın-da altı büyük Alman şirketi Loren maden filizi olması Almanyanın harbi kaybedeceğini söylediler ve bu itiraf beş altı defa tekrar e-dildi. Şu halde ne yapıp yaparak bu iki havzada maden filizi ihra-cını durdurmak lâzımdır. Çünkü alman sanayii madeniyesi filizleri ancak orada bulabiliyordu.

Almanların bütün demiri çı-kardıkları bu Loren madenlerini lâzımsa yok etmek icap ediyordu. (Çok doğru sesleri).

Ön soldan — Hakikî harp böyle olur.

M. Fernand Enguerrand — Burada şahsî bir şahadeti arz-e-deceğim. 1915 senesi iptidasın-da Briey havzasının bu vazi-yetini anladım ve şubatta. Cor-respondent'a yazdığım bir maka-lede işaret ettim. Fakat ben ma-den sanayiinden behredar olma-dığım halde bunu bilmediğime gö-re bütün bilmesi lâzım gelen-lerin de vakıf olduklarını zenne-di-yordum (Doğru sesleri). 1915 sonunda bir şey yapılmadığını görünce bunu ademi vukufa ham-lettim ve büyük erkânharbiyeye haber vermeyi vazifem addettim. Büyük erkânharbiye ile alâkası olan akademi azasından mühim bir şahsiyete meseleden bahset-tim. Böyle bir vaziyete nazarı dikkati celbetmenin lüzumunu o-da benimle tasdik ettit. Bir not yazdım ve bunda Almanların en çok maden filizi istihsal ettikleri Lorren mntakalarını plânla gös-terdim.

(Devamı var)

iki üç defa gönderdim. Vesafette bulunan zat bilâhare büyük er-kânharbiyede vesikayı tevdi et-tiği zabıtın ismini söyledi. Bu za-bit büyük erkânharbiyeye mer-but demirhane müdürü idi (gü-rültüler).

Bunu ancak bir eseri tesadüf addediyorum. Maamafih bir de-mirhane müdürünün büyük erkâ-nharbiyede ne işi olduğunu hâ-lâ anlıyamadım (şiddetli alkış-lar).

Nihayet meyus olarak efkârı umumiyye müracaat ettim. "Va-tanperverler mahfeli,, nde bir konferans verdim. Correspondant da ve Echo de Paris'de bir ma-kale serisi yazdım.

Aynı zaman M. Tery, Œuvre gazetesinde ve M. Henry Beren-ger, Paris Midi gazetesinde ken-dilerini tanımadığım halde benim noktai nazarımı müdafaa ediyor-lardı.

Efkârı umumiye alâkadar ol-mağa başlamıştı. İşte o vakit M. Barthe'in telmih etmiş olduğu hâdise vukua geldi. O vakte ka-dar ismi o derece söylenmiyen bir iktisatçı mühim bir gazetede iddialarını tekzip ederek Briey madenlerinin Almanlar tarafın-dan işletilmesi meselesini bir ef-sane olarak kaydetti.

Şurada dosyamda Briey hav-zası demirhane müdürlerinden birinin bir mektubu vardır. Baş-lıca madenlerden birinin sahibi olan bu zat 1916 da madenleri-nin Almanlar tarafından işletil-diğini tasdik etmekte ve istihraç ettikleri ton miktarını da takribî bir surette bildirmektedir.

Bana itiraz eden zatın kim ol-duğunu anlamak istedim. İsmi Fransızca benzemiyordu. Dahiliye nezaretinden malûmat istedim. Nazırın mektubu yanımdadır. Bunda Mare Hoschillers'in babası Avusturyalı, anası Rus olan ve ikamet müsaadesi almış olan bir ecnebi olduğu haber veriliyordu (bir çok sıralardan gürültü).

O vakit Briey meselesinin ol-sun bu garip müsaadenin olsun üzerlerindeki esrar perdesini kal-dırmak istedim. Mühim bir hü-kûmet recülünü görerek vaziyeti ona izah ettim, o da bana gayet samimi olarak Briey mntakası-nın bombardıman edilmemesi-nin Doubarle'deki Sud maden-lerimizin mukabele-i bilmişle uğ-ranamaması için olduğunu söyledi (gürültüler).

(Devamı var)

329 doğumlular

Emlâk Askerlik Şubesinde;
329 doğumlular ilk yoklaması 20/Şu-bat/933 tarihinde başlayarak Mart gayesine kadar devam edecektir.

Mezkur doğumlular nüfus cüzdanı ve üçer vesika fotoğrafları ile Pazar, Çarşam-ba ve Perşembe günleri şubeye müracaat-ları.

İhtiyat ve ruhsatlı efrat yoklamalarının da aynı günler de yapılacağı ilân olunur.

* * *

Üsküdar Askerlik şubesi riyasetinden:
1 — 931 ve 932 senesinde bütün ikrami-yelerini almayanlardan şubeye müracaatla kaydedilmiş olan malûl zabitan ve efratla şehit yetimlerinin ikramiyelerini almak ü-zere evrakile Üsküdar malmüdürlüğüne müracaatları,

2 — Paranın tevzii nisan 933 bîdayetin-de hitam bulacağından istihkak sahipleri-nin o tarihe kadar malmüdürlüğüne mür-aacatla paralarını almaları,

3 — 933 bütün ikramiyesi kaydı 20 mart 93 3te biteceğinden müracaat etmemiş o-lanların şubeye müracaatları,

Harp malûllerine

Mütakait Harp Malûlleri cemiyeti umu-mi merkezinden:

1 — Gerek on senelik maaşlarını almış olmak ve gerekse sair mazeretlerle 931 — 932 ikramiye defterlerine kaydedilmemiş o-lup ta ikramiyelerinin alamıyan ve son defa şubelerince isimleri yeni defterlere kay-dedilmiş olan Malûl Gazilere ve Şehit yetim-lerine ait ikramiye defter ve havaleleri as-kerlik şubelerine gelmiştir. Alâkadar arka-daşlarımızın hemen askerlik şubelerine;

2 — Memur olup ta tahsisatı fevkalâ-deleri kesilen harp malûllerinin tahriren ve ya şifahen derhal Merkezi Umumimizze müracaatları rica olunur.

İstanbul Dördüncü İcra memurluğun-dan:

Tamamı 6863 lira kıymeti muhammenel Feriköyünde Feriköy mahallesinde Kır ve İzzet paşa sokağında kâim eski 10 — 12 ye-ni 12 No.lu maabahçe kârgir bir bap hane-nin tamamı ile gene tamamı 3466 lira kıy-meti muhammineli aynı mahalle ve sokak-ta ve bu hane ittisalinde eski 8 - 8 yeni 10 - 8 No.larla mürakkam kayden bir halen üst-lerindeki odalara bir methali olup bu oda-ları havi iki bap dükkânı tamamı ile gene tamamı 6270 lira kıymeti muhammineli ge-ne aynı mahallede kır ve İzzetpaşa sokakla-rında kâim altında 4 No.lu dükkânı havi eski 74 yeni 59 No.lu kârgir hanenin tamamı ile gene tamamı 730 lira kıymeti muhammi-neli ve eski 74 yeni 59 No.lu altında 4 No.lu dükkânı havi olan kârgir hane ittisali-nde ve Kır sokağında kâim eski mükerrer 12 mükerrer 12 yeni 61 — 63 No.larla mür-rakkam bir kıt'a arsanın tamamından iba-ret olan işbu dört kıt'a gayri menkullerin tamamı ayrı ayrı şartnamelerle açık art-tırmaya vaz edilmiş olup 21/Şubat/933 ta-rihinden itibaren şartnamenin dairimizde herkes tarafından görülebileceği ve 13/Mar-t/933 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar da dairimizde açık art-tır. ile satılacaklardır. Arttırmalar iki - dir: Birinci arttırmalarda 6863 lira kıy-meti muhamminelisin 4500 liraya 3466 lira kıymeti muhamminelisin 2600 liraya 6270 lira kıymeti muhamminelisin 4000 liraya ve 730 lira kıymeti muhamminelisin de 400 liraya talip çıkması olup bu kerre en çok arttıranların üzerinde bırakılacaklardır. Arttırmalara iştirak edecek taliplerin mu-hammen kıymetleri yüzde yedi buçuğu nis-betinde pey akçesini ve ya bu miktarın üzerinden millî bir bankanın teminat mek-tubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. İfite - rakdın vergiler ile belediyeye ait tenvirat ve tanzifat resimleri ve valîf icareleri müste-rilere aittir. 1424 No.lu icra ve iflas kanu-nunun 119 uncu maddesine tevfiikan hakları tapu sicillerile sabit olmayan ipotekli ala-caklılarla diğer alâkadarların ve ittifak hak-lı sahiplerinin bu haklarını ve hususile fal-s ve masarife dair olan iddialarını ilân tar-hinden itibaren 20 gün içinde evrakı müs-bitlerle bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmayanlar sa-tış bedelinin paylaşmasından haric kalır-lar alâkadarların işbu maddel kanunîye hükümüne göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 932/642 dosya No.sile memuriyetimize müracaatla-rı ilân olunur.

İstanbul 6 mci İcrasından:

Bir deynin temini istifası zımında fa-tanbulda Balık Pazarında peynirci sokağın-da 14 numarada mahcuz ve satılması mu-karrer bir adet kasa ve Emperyal yazı ma-kinası yazıhane ve çini soba pres makinası 22/2/933 Çarşamba günü saat 9 dan 12 ye kadar satılacaktır. Taliplerin mahallindekî memuruna müracaatları ilân olunur.

İstanbul yedinci İcra memurluğundan:

Hissedar Hristo ve Yorgi Ef.lerle Eleo-nora ve Anastasiya Hanımlara:

İbrahim Beyin madam Sofiya zimmetin-de alacağı olan para için satılmasına karar-verilen Kadıköyünde Caferaga mahallesin-de Duvardibi sokağında eski 12 yeni 51 nu-maralı hane 18/3/933 tarihinde saat on al-tıda birinci açık arttırması icra olunacağı ilân varakası tebliğ makamına kaim ol-mak üzere ilân olunur.

Kadıköy İcra dairesinden:

Bir borcun temini istifası zımında mah-cuz olup satılacak paraya çevrilmesi mu-karrer bulunan iki koltuk bir kanape 28/2/933 tarihine tesadüf eden Salı günü saat 10 dan 12 ye kadar Şişli çarşısında açık arttırma ile satılacağından % iki buçuk resmi dellâliye müsterisine ait olmak üzere taliplerin mezkûr gün ve saatte mahal-linde hazır bulunacak memura müracaat-ları ilân olunur.

teşkil eder. Eldeki artistlerin isti-dat ve çalışkanlığı sayesinde üs-tadın bir çok mühim parçalarını çalışıyoruz. İfade itibarile çok defa mükemmeliyete yaklaşmış olsak bile ses hacmi itibarile hafif kalı-yoruz. Çünkü bugünkü orkestrasi-yonun asil banisi olan Wagner her şeyden evel ses paletinin zengin liğini ve şiddetini ister. Wagnerci-liğile bilhassa teferrüt eden orkes-traların kadrosu 120 elemandan aşağı değildir. Halbuki biz askeri idareden maarifin emrine geçer-ken esas kadromuz yalnız 40 kişi idi. Kadro noksanını takdir ede-cek bir maarif vekâleti olabilirdi. Yeni rejimde ilk adım olarak M. M. Mektebinin istidatlı talebelerin den orkestrayı takviye namına is-tifade edebildik. Cumhuriyeti ya-ratanlar eksiklerimizi tamamlama-k işinde lüzumlu tedbirleri almışlardır: Esas kadromuzun geniş letilmesi, artistlerin sarfettikleri mesai ile mütenasip bir şekilde ter-fihleri ve ikametleri ile çalışmalara mahsus olarak büyük bir da-irenin inşası lüzumunu, ve diğer bu gibi mübrem ihtiyaçlarımızı, sorulduğunu memnuniyetle gör-düğümüz resmi suallere cevap o-larak bildirdik. Teleplerimiz isaf olunduğu takdirde üç dört sene sonraki icralarımız aslına bihak-kin mutabık olacaktır. İş devletin seri himmetine kalmıştır.

BALKAN DEVLETLERİLE MÜZAKERAT

BALKAN DEVLETLERİLE MÜZAKERAT

Hernek münkün olmadığını söylediler.

söylediler. Bunun üzerine Bulgar hükûmetinin

Harun Hilmi bey (Tekirdağ) — Tabii bunu

İTİLÂF SÜFERASİLE CERİYAN
EDEN MÜZAKERELER

Cavit bey (Biga) — Tabî... Efendiler, şimdi

geliyor ve Fransız - İngiliz - Rus tebliği resimleri -

tin harp addedecek kadar ileri götürmediler.

KAFKAS VE MISİR HUDUTLARINDA

TAHSIDAT

mes'uliyetini de Almanlara atfeyliyor.

bir hizmet olmak üzere Romanya hareket ettiği

KARADENİZE İLK SEFER

Gemilerin Karadenize çıkarması heyeti veki -

fi de reddettik ve Talât bey dahi dahil olduğu

BITARAFLIĞI MUHIL HAREKETLER

Su geçen zamanlar zarfında itilâf devletlerine

ÇANAKKALE BOĞAZI NASIL KAPANDI

yapmıſtı.

line koymadılar. Hatta İngilizlerin neşrettikleri

len hususî içtimalarda hemen hiç bir zaman bu-

Hatta o zaman Bulgar sefirle Almanya sefi-

larına karar verildi.

bir imkân yoktu.

sellese, yani...

Hikâye

Deli kim ?

Nakleden:
fa.

Cavcav Hanım (asıl ismi ile Cavide Hanım) oğluna yalvar-
dı:

— Henüz bir karar vermeden
iyi düşün oğlum.

— Düşündüm, taşındım anne.
Ben şair olmak istemiyorum. Mu-
hakkak bakkal olacağım. Ne söy-
lesen nafiye.

— Fakat yavrum, seni, biz kü-
şüklüğündenberi Çallı İbrahim'in,
Şevket Beyin, Namık İsmailin,
Hikmet Beyin tabloları, Abdül-
hakhamitlerin, Namık Kemalle-
rin, Orhan Seyfilerin, Yusuf
Ziyaların, Peyami Safaların e-
serleri arasında büyüttük, uyu-
yamadığım geceler, sabahlara
kadar onların eserlerini okut-
tuk.... Halbuki şimdi bakkal ol-
mak niyetindesin.

— Zaten işte bunun için bak-
kal olmak istiyorum anne! Hem
düşün, bu mühim zevatın bizzat
yazdıkları eserlerde, annelerinin
babalarının kendilerine: "Sakin
oğlum, ressam veya muharrir o-
layım deme,, diye nasihat ver-
diklerini unuttun mu?

— Öyle amma, vakitler de-
ğişti. Şimdi, şair ve muharrir me-
leşti, en yüksek bir meslek oldu.
Ne vergisi var, ne bir şeyi.. Hal-
buki bakkal olursan bir sürü ver-
giler altında ezilirsin.

— Olsun.. Ben bakkal olaca-
ğım.

Cavcav Hanım oğlunun inadı
karşısında birân durdu. Sonra:

— Mademki, dedi, ısrar edi-
yorsun. O halde birbirimizi bir
daha göremeyiz.

Ve gitti kocasının kucağına a-
ldı.

Sahir Hülyavi Bey — Annesi
ona bu şairane iemi koymuştu —
Gitti, büyük babasından kendisi-
ne kalan servet ile Beyoğlunda
büyük bir bakkaliye mağazası
açtı, büyük bir rağbet gördü. Bir
müddet sonra da âsil bir ailenin
kızı ile tanışarak seviştiler.

Şimdi Sahir Hülyavi Bey Se-
her Hanım ile evleneceklerdi.
Annesinin, âsil bir aile kızı ile
evleneceğine memnun olacağını
düşünerek, gidip kendisine barış-
mak istedi. Nihayet Sahir fena
bir çocuk değildi. Hem kızın iki
yüz bin liralık serveti de vardı.

Bakkaliye dükkânından çık-
tı. Şişliye gitti.

Tam bu dakikada Cavcav Ha-
nım kocasına:

— Şu oğlanı evlendirek te ba-
rışsak.

Diyordu. Kocasını sordu:

— Bari birisini buldun mu?

— Hattâ iki.. Maksimbara ye-
ni bir dansöz gelmiş. Annesi İ-
talyan, babası Rus, kendisi de
Fransız imiş. Güzel bir kız. Son-
ra, bir de, Hasan Beyin kızı.

— Hangi Hasan Beyin!

— Hani şu meşhur Hasan Bey.
Geçenlerde kızının aşıkını vur-
muştu da, hapisle atılmış, sonra
beraet etmişti?.

— Anladım.. Anladım..

Tam bu esnada, içeriye Sahir
Hülyavi girdi ve:

— Anne, dedi, sana bir müj-
dem var. Evleniyorum.

Fakat Cavcav Hanım, onun
kiminle evleneceğini öğrenince:

— Sen, dedi, bir türlü asri bir
adam olamayacaksın.. Bu kızla
evlenmene asla müsaade ede-
mem.

Lâkin Sahir Hülyavi, Seherle

evlendi. Üç ay kadar mes'ut bir
aile hayatı yaşadılar. Üç ay
sonra ise, bilinmez neden, Se-
her birdenbire çıldırmış, kocası-
nın dükkânına gelerek, şapkası-
na çiçek yerine bir süpürge, ko-
luna çanta yerine bir sepet tak-
mış, zeytin taneleri ile de zıp-zıp
oynamaya başlamıştı. Kendisi-
ni bu halde gören halk dükkânın
önüne birikti. Cadde doldu.
Seyrüsefer tatil edildi.

Belediye memurları Hül-
yavi Beye ceza yazdılar, gazete-
ciler yetişerek, Seher Hülyavi
Hanımın fotoğrafını aldılar, ga-
zetelerine bastılar.

Cavcav Hanım, ertesi gün bu
haberleri okuyunca derhal oğlu-
nun evine koştu, üzerine sekiz
kürk giyerek, kendisini Kutup-
larda ayrı olmuş zannederek oda-
da dört ayak üzerine yürüyen
geline:

— Gel benim sevgili gelinim!
Meğer sen ne enteressan bir ka-
dınıymışın! Bir türlü kıymetini
takdir edemedim.

Diyerek onu kucakladı.

Artık bu sefer Sahir Hülyavi
Bey annesinin hoşuna gidebil-
mişti amma, bir müddet sonra:

— Delidir!

Diye onu tımarhaneye attılar.

Istanbul Dördüncü İcra memurlu-
ğundan:

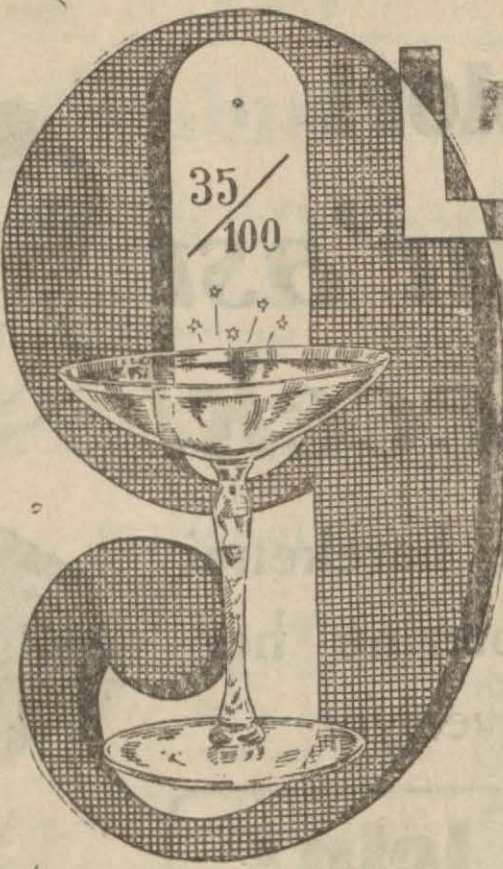
Tamamına 1500 lira kıymeti muhamme-
neli Firuz ağada Terlikçi ve Çorapçı halen
Havyar sokağında kaydı 24 mükerrer 1/3/
20/22 yeni numaralarla mürakkam bir kit'a
arsanın tamamı suyuun izalesi zmnında a-
çık artırma müsadif Cumartesi günü
nin 25/2/933 tarihinden itibaren dairemiz-
de herkes tarafından görülebileceği gibi
18/3/933 tarihine müsadif Cumartesi günü
saat 14 ten 17 ye kadar dairemizde açık
artırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli
muhammen kıymetinin % 75 yüzde yetmiş
beşini bulmadığı takdirde en son arttırmanın
teahhüdü bağı kalmak üzere 2/4/933 tarihi-
ne müsadif Pazar günü gene saat 14 ten
17 ye kadar dairemizde yapılacak olan art-
tırmasında gayri menkul en çok arttırana
ihale edileceğinden taliplerin muhammen
kıymetinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey
akçesini veya Milli bir bankanın teminat
mektubunu hâmil bulunmaları lazımdır.
Müterakim vergilerle vakıf icaresi ve be-
lediyyeye ait tenvirat ve tanzifat rüsumları
müşteriye aittir. 2004 numaralı icra ve iflâs
kanununun 126 mcr maddesinin 4 üncü fı-
krasına tevfillan bu gayri menkul üzerinde
ipotekli alacaklılarla diğer alacaklıların ve
haklı irtifak sahiplerinin bu haklarını ve
hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını
ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde
evrakı müsbetlerle bildirmeleri aksi halde
hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış
bedelinin paylaşılmasından geri kalacakları
cihette alacaklıların işbu maddenin mez-
kür fıkrasına göre hareket etmeleri ve da-
ha fazla malûmat almak isteyenlerin 932/
1743 dosya numarasile müracaatları ilân o-
lunur.

Istanbul Dördüncü İcra memurlu-
ğundan:

Tamamına 4000 lira kıymet takdir e-
dilen Kadırgada Bostan Ali Emin Sinan ma-
hallesinin Cami Yeni mektep Silâhtar ağa
sokağında eski 14, yeni 43, 45 numaralı
maa bahçe banenin tamamı açık arttırma-
ya vaz edilmiş olup 23 Şubat 933 tarihinde
şartnamesi divanhaneye talik edilerek 11
Mart 933 tarihine müsadif Cumartesi günü
saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul Dördün-
cü İcra dairesinde açık arttırma suretile sa-
tılacaktır. Arttırma ilâncidir. Birinci art-
tırmada 3000 liraya talip çıkmıştır. Bu ke-
re en çok arttırmanın üzerinde bırakılacaktır.
Arttırmaya iştirak için yüzde yedi bu-
çuk teminat akçesi alınır. Müterakim ver-
gi, Belediye, Vakıf icaresi müşteriye aittir.
929 tarihli icra kanununun 119 uncu
maddesi ahkâmına tevfillan hakları Tapu
sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklılar-
la diğer alacaklıların ve irtifak haklı sa-
hiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve
masarife dair olan iddialarını, ilân tarihin-
den itibaren 20 gün içinde evrakı müsbite-
lerle bildirmeleri lazımdır. Aksi halde hak-
ları tapu sicillerile sabit olmayanlar satış
bedelinin paylaşılmasından hariç kılınlar. Alâ-
kadarının işbu maddesi kanunîyle ahkâmına
tevfillan hareket etmeleri ilân olunur. Da-
ha fazla malûmat almak isteyenlerin
932/934 dosya numarasile memuriyetimize
müracaatları ilân olunur (6710).

Şimdiye kadar 12 liraya aldığınız
Cordon Rouge, Veuve Clicquot, Moët et Chandon Monopole
Gibi dünyanın en meşhur fransız şampanyaları

BUNDAN BÖYLE

LİRAYA!

İNHİSAR

Satış Mağazalarında
Beyoğlu, Parmakkapı
Galata Rıhtımı

Ankara - İzmir

Dr. İhsan Sami

Gonokok aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı
pek tesirli ve taze aşidir. Divanyolu
Sultan Mahmut türbesi No. 189

Doktorlar

Doktor — Opera'ör

Ahmet Asım

Doğum ve kadın hastalıkları birinci sınıf
mühassısı Muayene: 10 — 12 Ortaköy,
Şifa yurdu, 15 — 18 Beyoğlu, İstiklâl
caddesi No. 193 (Opera sineması karşısı)
Telefon: 41960 — 4,2221

Doktor

Cevat N. Zekâi

Sınıf mühassısı

Cuma ve pazardan maada günlerde saat
3 ten 6 ya kadar hasta kabul olunur.
Muayenehanesini Babıâli karşısında An-
kara caddesi No. 47, ye tevsiyan naklet-
miştir. Telefon muayene: 23469,
İkametgâh: 60740

Operatör - Ürolog doktor

Mehmet Ali

İdrar yolları hastalıkları mühassısı
Eminönü (Sabık Karakaş) banına
nakletmiştir. Cumadan maada her gün
hastalarını kabul ve tedavi eder.

Doktor

Hafız Cemal

Dahili hastalıklar mühassısı

Divanyolu No. 118 Telefon: 222398

Göz hekimi doktor

Süleyman Şükrü

Birinci sınıf mühassısı

Babıâli (Ankara Caddesi Numara 60)

Diş doktoru

Mustafa Zeki

Muayenehane: Üsküdar Atlatmaşı No. 53

Diş tabibi

Zeki Nuri

Her gün hasta kabul edilir. Her nevi diş
rahatsızlığı tedavi olunur. Muayenehane:
Üsküdar Abıbaşı Mektep sokak No. 50

Otomobil

7 kişilik, açık, Studebaker
markalı, Sa'ı günü saat 12
de Gran Garajda müzayede
ile satılacaktır. Müzayede 300
liradan başlayacak. Yunan
konsoloshanesine müracaat.

İstanbul yedinci İcra memurluğundan:

Bir borcun temini zmnında mahcuz ve
paraya çevrilmesine karar verilen Komodin,
masası; koltuk ve aynaları ve yine
Lostro kağıtpoleri ve Vantraför ve saire
19/2/933 tarihine müsadif pazar günü saat
15 de Sarayhane caddesi 233 No.lu berber
dükkânı önünde hazır bulunacak memuru
tarafından açık artırma suretile satılacağı
ilân olunur. (6700)

İstanbul Belediyesi ilânları

Kadıköy Dairesinden: Rasim paşa mahallesinin Halit ağa ve
Karakolhane caddeleri noktai iltisakında bulunan su terazisinin
hedmîle çıkacak taş ve saire enkazı pazarlıkla müzayedeye kon-
muştur. Talip olanların 27-2-933 pazartesi günü saat 14 te daire
encümenine müracaatları ilân olunur. (722)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Takassız ve bedelleri Türk parasile ödenmek üzere mübte-
lif elektrik malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır.

Taliplerin listeyi gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek
üzere % 7,5 teminat akçelerini hamilen 22-2-933 çarşamba günü
saat 15 te Galatada Alım satım komisyonuna müracaatları. 602

İstanbul Posta T. T. Baş
müdürlüğünden:

İdaremiz için bir deniz Motor botu yaptırılacaktır. Münakasa
kapalı zarf usulile 4-Mart-933 tarihinde icra olunacaktır. Talipler
bu baptaki şartnameyi ve plânı almak ve görmek için İstanbul
Posta ve Telgraf Başmüdüriyeti kalemine, münakasaya iştirak
için de yevmi mezkûrde saat on dörtte Başmüdüriyet Komissyo-
nuna müracaatları. (578)

Ziraat Vekâletinden:

Mers'inde yevmiye 8 saat çalışmak şartile günde yüz balye
pamuğu dezenfekte edebilecek bir fümigasyon cihazı tes.s edi-
lecektir. Bu cihazı satmağa talip olanların diğer şartları öğren-
mek üzere Ziraat Vekâletine müracaatları ilân olunur. (465)

3Üncü Kolordu Satınalma
Komisyonu ilânlarıAnkara M. V. Hava Sa. Al.
Kom. dan:

Hava kuvvetleri ihtiyacı için
pazarlıkla kanat bezi, kanat ge-
ridi, keten yumak ve kapsül
satın alınacaktır. İhalesi 5-Mart-
933 pazar günü saat 14 tedir.
Taliplerin şartnamesini görmek
üzere her gün Fındıklıda 3. K.
O. Sa. Al. Kom. nuna ve pazar-
lığa iştirak için mezkûr günde
Ankara M. M. V. Hava Satın
alma komisyonuna müracaatları.
(3019) (608)

Ankara Hava Levazım Md-
den:

Hava rasat merkezleri için
asri ve son sistem alâı rasadi-
ye salın amacağından bunu
verebilecek firmaların azami 5-
Mart 933 tarihine kadar kata-
loklarını Milli Müdafaa Hava
Rasat Merkezine göndermeleri.
(3024) (700)

İstanbul Beşinci İcra memurluğundan:

Sirkeci'de Nur hanında "16., No.da mu-
kim iken ikametgâhı meçhul Ali Ekber
Efendiye:

Nahum ve Şiltan Efendilere borcunuz
olan (1425) liranın tahsil için alacaklılar
dairemize takip talebile müracaat eyledik-
lerinden namınıza doldurulan ödeme emri-
nin ikametgâhınızın meçhuliyeti hasebile
tebliğ edilemediği mübâşiri gerhinden ve
zabıta yapılan tahkikat neticesinden an-
laşılmış olmasına binaen ödeme emrinin ta-
rafımıza bir ay müddetle ilânen tebliğine ka-
rar verilmiştir. Bir itirazınız olduğu takdir-
de tarihi ilândan ve 21 inci gününden iti-
baren 10 gün zarfında dairemizin 933/25
No.lu dosyasına tahriren veya şifahen mür-
acaatla dermeyer eylemeniz lazımdır. İti-
razınız olmadığı veya tesviyei deyin etme-
diğiniz takdirde müddetin mürurunda gi-
yabınızda cebri icraya devam olunacağı ma-
lûm olmak ve ödeme emri makamına ge-
mek üzere ilânen tebliğ olunur.

İstanbul İkinci İcra memurluğundan:

Mahcuz ve paraya çevrilecek Gardrop,
Portmanto, ve saire ev eyyası 19/2/933 ta-
rihinde saat 12 — 14 de Şişli Çarşı caddesi
Göbuhyan apartmanının kapısı önünde 1-
linci açık artırma ile satılacağından tali-
plerin mahallinde hazır bulunacak memu-
runa 933/5307 dosya numarasile müracaat-
ları ilân olunur (6704)

İş Bankası Kumbaraları

Kumbara Sahipleri

933 Birinci Kur'ası 1nisandaçekilecek!

İş Bankası, memlekette tasarruf hareketini teşvik gayesiyle, kumbara sahiplerine her sene 5000 lira mükâfat veriyor

Kur'aya girmek için:

"1 mart 933 tarihine kadar tasarruf mevduatınız asgarî 5 lira olmalıdır,,

Şubat sonuna kadar siz de bir kumbara olarak para biriktiriniz !

İpekiş fabrikasının yeni mamulâtı

Harikulâde nefis Maroken'ler geldi

Şimdiye kadar bu derece nefaseti olmıyan, aynı ayara yakın ecnebi MAROKEN leri 10 - 12 liraya satılıyordu. ipekiş bunu:

450 kuruşa

satmaya başladı.

Krep Döşin 95 kr. - Krep Birman 195 kr. - Krep Saten 325 kr.

Ziraat Vekâletinden:

Vekâlet fabrikalarında yetiştirilen köklü, aşı köklü Amerika asma çubukları meyve fidanları tükenmiş olduğundan dağıtma işine nihayet verilmiştir.

Fidan isteği hakkında devam eden müracaatlara muamele yapılmıyacaktır. Keyfiyet alâkadarların malûmu olmak üzere ilân olunur. (466)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

2500 Ton Kazan Mayii Mahruku: Kapalı zarf: 18-Şubat-933 Cumartesi günü saat 14 te.

35 Ton Benzin : Kapalı zarf: 18-Şubat-933 Cumartesi günü saat 15,5 da.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için yukarıda mikdarları yazılı Mazot ve Benzinin münakasaları icra edileceğinden takassız olarak itaya talip olanların teminatı muvakkate makbuzları ile birlikte hizalarında muharrer gün ve saatlerde Kasımpaşa'da Deniz Levazım Satınalma Komisyonuna müracaatları. (344)

Beyoğlu 5 inci Noter canibi Âlîsine: Efendim,

24 Mart 1931 tarihli bir küt'a mukavele-name mucibince Galatada, Havyar hanım - da 27/5 numaralı yazıhanede zahire ithalat ihracat, komisyon muamelâtile istigal etmek üzere meyanemizde münakit bulunan şir - keti (Burhan Kemalettin ve Şikl. Şirketi) bu kerre hesabı görüldükten sonra tarafa - yin büriza fesh ve mezkûr yazıhaneyi Burhan Kemalettin beye terkeylemiş ve kanunu ticaretin mevadî mahsusasına tevfiakan artık bâladaki firma ile birgüne şirket mevcut bulunmamış ve Ticaret mahkemesiyle alâkadar makamata dahi alelûsul haberdar edilmiş bulunmakta keyfiyetin ilânını rica ederim efendim.

Havyar hanımında 27/5 numarada Burhan Kemalettin Burgaz adasında, Lîvadya sokağında Hariton Kıryazis

SAHİBİ: MEHMET ASIM

Umumi Neşriyat Müdürü: FIKRET ADIL VAKİT MATBAASI - İSTANBUL

Millî müdafaa vekâletinden:

1 — 931 ve 932 senelerinde mazeretlerine binaen vaktinde müracaat ederek ikramiyelerini alanıyan malûllerle şehit ve yetimlerinin istihkaklarına ait bordroları Maliye vekâletine ve cetvelleri de askerlik şubelerine gönderilmiştir. Buna göre eshabı istihkakın askerlik şubelerine müraccat etmeleri.

2 — İşbu tevziattan sonra müracaat edeceklerin paraları 933 tevziatında verileceğinden beyhude yere M. M. vekâletine müracaat edilmemesi.

3 — 933 senesinde vaktinde müracaat etmemiş olanlar için ayrıca bir tevzi yapılmıyacağından malûllerle şehit yetimlerinin behemehal 1 Nisan 933 tarihine kadar şubelerine müracaatla kayıtlarını yaptırmaları, bu tarihe kadar kayıtlarını yaptırmıyanların müracaatlarının bilâhare kabul edilmeyeceği ilân olunur. (3022) (655)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1,000,000 Kapsül: 27-2-933 Pazartesi saat 14.
2,000 Adet Demir Bidon : 1-3-933 Saat 14
20,000 Kilo ambalaj kâğıdı : 1-3-933 " 15
60,000 Kilo Çember : 4-3-933 Cumartesi saat 14
400 Kilo Esans Bergamot : 4-3-933 " " 15

Mezkûr levazım takasla satın alınarak bedelleri (13,502) numaralı kararnamenin (2) inci maddesi hükmüne tevfiakan sahiplerine verilmeyip Türk parasile Cümhuriyet Merkez Bankasına yatırılacak ve bu eşyaya mukabil ihracat vuku buldukça Banka tarafından peyderpey tediye edilecektir.

Pazarlıkla satın alınacak olan mezkûr eşyayı vermek isteyenlerin (% 7,5) teminatlarını hamilen her birinin hizasında gösterilen gün ve saatte Galatada Mübayaa komisyonuna müracaat etmeleri. (555)

Devlet Demiryolları ilânları

İdaremeiz için pazarlıkla satın alınacak olan (219) kalem tesviye ruhu, mesaha şeridi, çekme boru, çelik kaynak telleri, cıvata ve İsveç demirleri, çelikler, boya fırçaları, bezir, motör, dinamo ve Neft yağları sikatif boyalar, çinko üstübeci, zımpara kâğıtları, oksijen âleti, torna tezgâhı ateş toprağı kırtasiye, mürekkep, yazı makine şeritleri, gestetner ve renea kâğıdı, Majinol, ikinci hamur kâğıt perçin çivileri, alet ve edevat, zımpara taşları, ve saire gibi muhtelifülens malzemenin pazarlığı 22-2-933 tarihine müsadif çarşamba günü mağazada icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 9 dan 11 e kadar isbatı vücut ederek tahriren fiyat vermeleri, bu bapta malzemenin müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup nümune getirilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü nümunelerinin beraber getirilmesi, nümunesiz tekliflerin kabul edilmeyeceği ilân olunur. (724)